Vaandeldrager

Jaargang 30 - oktober 2014 - nummer 111

- ✓ 70-jaar Herdenking Invasie Normandië
- ✓ Irenebrigade in opmars naar het vaderland
- ✓ Nederlandse Veteranendag
- ✓ Fuseliers in Mali
- ✓ Nicole Hooft Gouden Fuseliersspeld

Regimentskalender 2014: zie www.fuseliers.nl

DE RODE DRAAD, SEPTEMBER – NOVEMBER 1944

In de Vaandeldragers van 2014 kijken we in het kader van “70 jaar na dato” terug op de acties van de Koninklijke Nederlandse Brigade “Prinses Irene”, na de opmars door Frankrijk, op weg naar de Nederlandse grens.

Eind augustus 1944 verblijft de Brigade (zonder de Batterij Artillerie, bestaande uit zes 25-ponders) in Colletot (ten oosten van Pont Audemer) in Frankrijk. Op 2 september wordt de Seine overgestoken, nabij Pont de l’Arche. Via St. Rémy, en Airaines gaat de tocht naar Sint Pieters Leeuw bij Brussel, dat op 6 september wordt bereikt, na een rit van 270 kilometer.

6 september 1944. Na enkele uren rust, in Sint Pieters Leeuw (België) gaat de tocht verder naar Diest, over Brussel en Leuven, met overal zwaaiende en feestende mensen. Een “troopcarrier” van 112, Gevechtsgroep III, met enthousiaste Brigademannen, passeert.

17 PANTSERINFANTERIEBATALJON

GARDEREGIMENT FUSELIERS PRINSES IRENE

De kern van elk leger wordt gevormd door de militairen die het grondgevecht voeren, de Infanterie.

Infanteristen werken met automatische en semi-automatische handvuurwapens, mortieren en antitankwapens. Ook beschikt de infanterie over geavanceerde communicatie- en laserapparatuur en allerlei soorten nachtzichtapparatuur.

In deze film op Youtube krijg je een indruk van hoe het er aan toegaat bij de Fuseliers van het Garderegiment Fuseliers Prinses Irene:

www.youtube.com/17painfbatGFPI

Voor de meest actuele foto’s, video’s, meningen en reacties zie:
www.facebook.com/17painfbatGFPI

Inhoud

Van de Regimentscommandant 3

Van de Stichting Brigade en Garde 4

In memoriam 6

Regimentsnieuws 7
Koorduitreiking Beringen 7
Negen dagen lang Ridder derde klasse der Militaire Willems-Orde 8

Vereniging Van Veteranen GFPI 10
Freedom is not for Free; dus blijven herdenken! 10

Vereniging van Oud-Strijders Koninklijke Nederlandse Brigade Prinses Irene 17
"Wetenswaardigheden van onze vereniging" 17
70 jaar D-Day, herdenking in Normandië 19
Ik was daar 21
Herdenkingsplechtigheid Prinses Irene Brigade, Tielt-Winge 21
Brigade Irenelaan 22

Vereniging van Oud-Strijders Indië-Bataljons Garderegiment Prinses Irene 23
Nederlandse Veteranendag op zaterdag 28 juni 23

Vierde bataljon GRPI 25
Holland - Zweden 25

Vijfde bataljon GRPI 26
Uit het dagboek van F. Mulder, 5 GRPI - vervolg van Vaandeldrager 110 26

Zesde bataljon GRPI: S-ireentje 75 28
TABAK 28

Zevende bataljon GRPI, bataljon Berdjalan 30
Geschiedschrijving van 7 Irene, aangeleverd door leden van het bataljon, - vervolg van Vaandeldrager 110. 30

Bataljonsflitsen 33

Bataljonsnieuws 35
Schietweek onder de Duitse zon: Haltern niveau 2/2+ 35
FIRST (FORCE PROTECTION) IN MALI 36
Primeur: Fire Support Team A Compagnie als eerste niveau III gecertificeerd 38
Mijn uitzending als Liaison Negotiation Officer MINUSMA ASIFU ISRCOY 40
Ondersteuning Open Dagen KLu 41

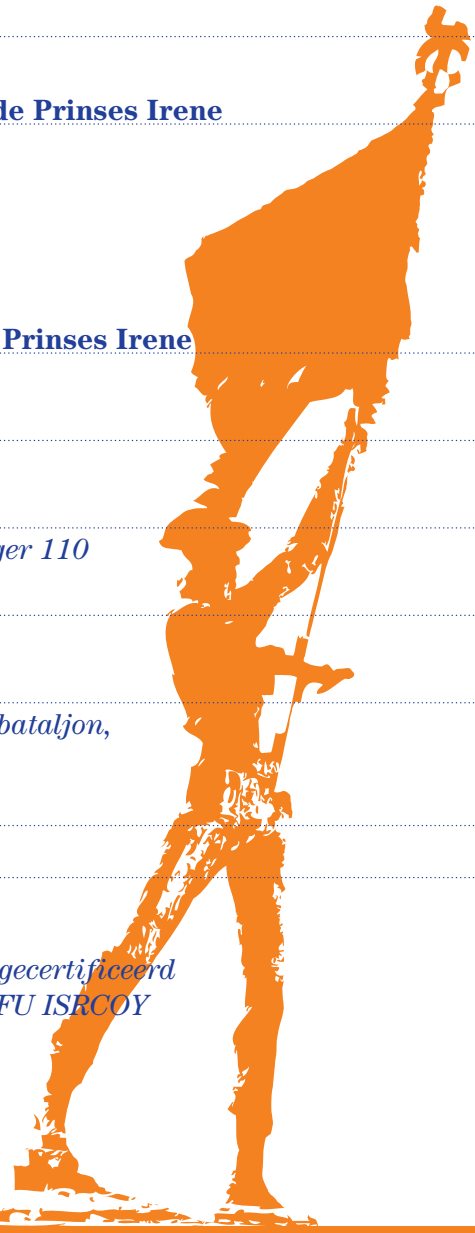

Colofon

Jaargang 30, nummer 111
De Vaandeldrager verschijnt ieder kwartaal in een oplage van 1.800 exemplaren en wordt verspreid via controlled circulation

Deadline nummer 112
21 november 2014

Hoofdredactie:
Hans Sonnemans
E hans.sonnemans@onsbrabantnet.nl

Eindredactie:
Luc Vermeulen, Kol der Fus b.d.
E l.vermeulen1@on.nl

Redactie:
Nico Boom, Lkol der Fus
René Bergen Henegouwen, Kap der Fus
Charrel van Sambeeck, Aooi der Fus
Frank Peters, Maj der Fus
Erik Jan Peels, Kpl1 der Fus

Redactieadres:
Redactie De Vaandeldrager
Postbus 33
5688 GZ Oirschot
T 040 - 2665662 en 040 - 2665678
E 17painfbat@mindef.nl

Voorpagina:
Grootse viering van de 70-jarige herdenking van de geallieerde invasie in Normandië.

Vormgeving & Druk:
G3M - Grafisch & MultiMedia Management
Zoetermeer - www.g3m.nl

© Copyright:
Stichting Brigade en Garde Prinses Irene

Fotografie:
Nelleke Swinkels – van de Vorst
Wim ter Horst
Erik Jan Peels, Kpl1 der Fus
Erik Keuker Kpl1 der Fus
Alle foto's herdenking Normandië zie achterzijde.

Website:
www.fuseliers.nl

Van de redactie

Door Hans Sonnemans, hoofdredacteur

70 jaar

In deze Vaandeldrager blikken we terug op de 70-jarige herdenking van de landingen in Normandië, waar onze veteranen en ons garderegiment zich zo prachtig hebben gepresenteerd. Op het moment dat ik dit stukje schrijf, begin september, staan we voor de grootse en bijna massale herdenkingsactiviteiten van operatie Market-Garden, uiteraard ook 70 jaar geleden. Als u ons regimentsblad van de deurmat raapt, dan is dit allemaal al weer achter de rug. Het geeft maar weer aan hoe lastig je met een kwartaalblad als de Vaandeldrager in een logische "tijdslijn" kunt werken!

"Gefascineerd door Market-Garden" luidt de kop van een artikel in het Eindhovens Dagbad van 6 september jl. over de Brabantse historicus Karel Margry (1957) (onder meer auteur van "de Bevrijding van Eindhoven" (1982) en vanaf 1991 hoofdredacteur van "After the Battle". Zelf slechts 6 jaren jonger, besef ik, dat ik, net als deze generatiegenoot, ook al jong gefascineerd ben geraakt door deze grote gecombineerde lucht- (Market) en grond (Garden) operatie van Britse en Amerikaanse troepen.

Landingsterreinen

Ik ben geboren op 17 september 1963, in 1944 was dat "D-Day" voor operatie Market-Garden. Mijn moeder vertelde dat ze de weeën voelde beginnen toen ze zat te kijken naar een documentaire over de Slag om Arnhem op de zwart-wit televisie.

De opmars van de grondtroepen (langs de beruchte corridor) kwam destijds kort voorbij mijn geboortedorp Best. Als kind zwierf ik veel over de voormalige landingsterreinen bij Son en Best. Het verhaal over de oorlog en dan vooral over die septembermaand in 1944, was altijd dichtbij, ook omdat er in de familie slachtoffers te betreuren waren.

Nederlands-Belgische grens

Bij mij viel het allemaal op zijn plaats na het zien van de destijds spectaculaire film "A bridge too far" van Richard Attenborough in 1976. Vanaf dat moment las ik alles wat ik kon vinden over operatie Market Garden en begon driftig "souvenirs" uit deze periode te verzamelen.

Pas veel later ontdekte ik dat ook de Koninklijke Nederlandse Brigade "Prinses Irene" deel uitmaakte van het "Garden"- grondleger, dat vanaf de Belgische grens oprukte naar het noorden. In de nacht van 20 op 21 september passeerden ze de Nederlands-Belgische grens bij Borkel en Schaft (zuidelijk van Valkenswaard). Het einddoel voor de Brigade was het Koninklijke paleis bij Apeldoorn, maar dat zou helaas anders lopen.
De Britse luchtlandingstroepen konden niet anders dan zich terugtrekken over de Rijn bij Arnhem en de operatie liep vast; Apeldoorn werd niet bereikt. De Brigade kreeg de, overigens niet onbelangrijke, taak om de Maasbruggen bij Grave te beveiligen.

Levende geschiedenis

Het ligt nu allemaal weer 70 jaar achter ons. De belangstelling voor Market-Garden lijkt echter nog nooit zo groot te zijn geweest. Herdenkingen, tentoonstellingen, boekpresentaties, onthullingen van monumenten, re-enactment evenementen, tochten met historische voertuigen, overal in het hele gebied van Valkenswaard, Eindhoven, Grave, Nijmegen en Arnhem. Ergens vooraan, in de stoet historische voertuigen van de Rekwisieten Collectie van de Koninklijke Landmacht, reed ons Fordson vrachtwagentje, de trots van onze Regimentsverzameling. We blikken er in het decembernummer van ons regimentblad op terug.

Voor mij persoonlijk was de belangstelling voor operatie Market-Garden het begin van mijn fascinatie voor militaire historie en traditie. Voor het Garderegiment Fuseliers Prinses Irene was het een historisch hoofdstuk in onze regimentsgeschiedenis. Geweldig dat de herinnering aan Market Garden nog steeds zoveel aandacht krijgt en daarmee zo levend is. Dit straalt af op onze veteranen en ons Garderegiment Fuseliers.

Ik wens u weer veel leesplezier!

Van de Regimentscommandant

Door: Nico Boom, Luitenant-kolonel der Fuseliers

Beste Regimentsgenoten, de tijd flitst voorbij en dit is al weer de derde keer dit jaar, dat ik mij tot u richt. We kunnen terugkijken op een aantal mooie, doch zeer drukke maanden. Ondanks het buitengewoon hoge operationele tempo en het feit dat alle zeilen bijgezet moeten worden, heeft het regiment zich toch weer uitstekend gepresenteerd en prima resultaten geboekt. Zoals gebruikelijk zal ik ook deze keer kort terugblikken op de afgelopen periode. Daarnaast zal ik u meenemen in een vooruitblik richting 2015. Ik zal u daarin aangeven wat het bataljon de komende maanden te wachten staat en hoe 17 Pantserinfanteriebataljon GFPI zal omvormen naar een gemotoriseerde eenheid.

In de maand mei heeft het bataljon met de complete bataljonsstaf deelgenomen aan de oefening "Reliable Sword". Deze werd georganiseerd door het hoofdkwartier van het 1 (German-Netherlands) Corps uit Münster. Hierbij trad het bataljon op onder commando van onze 13e Gemechaniseerde Brigade. Gedurende deze oefening, waaraan ongeveer 4000 militairen deelnamen, heeft het bataljon zich op uitstekende wijze van haar taak gekweten.

De eerste week van juni stond in het teken van de 70e herdenking van D-Day te Arromanches in Normandië. Met onze oud-strijders, een deel van het bataljon en een delegatie van de VVVGFPI werd afgereisd naar Frankrijk. De herdenkingsdag was een absoluut hoogtepunt. Op de schitterende ochtend van 6 juni werden, in het bijzijn van Zijne Majesteit de Koning, Hare Majesteit de Koningin, onze minister-president en de minister van Defensie, de oudstrijders van de Koninklijke Nederlandse Brigade Prinses Irene en de Marine Luchtvaart Dienst geëerd voor hetgeen zij aan de bevrijding van Frankrijk, België en Nederland hebben bijgedragen. Wij kijken allen terug op een indrukwekkende en strak geregisseerde ceremonie. Alle Fuseliers die er bij aanwezig waren kijken op deze dag met trots terug.

Eind juni is de Bravo Compagnie teruggekeerd uit Curaçao van haar periode "Compagnie in de West" (rotatie 15). De compagnie heeft zich op zeer goede wijze gekweten van haar taak. Meerdere weken werd er geoefend en getraind en daarnaast zijn er diverse bijstandsopdrachten uitgevoerd, waaronder beveiligingsopdrachten. De Bravo Compagnie is daar opgevallen door zijn professionaliteit en discipline. De compagnie heeft het regiment op Curaçao uitstekend vertegenwoordigd. Ook is eind juni het eerste "Force Protection-peloton" teruggekeerd uit Mali. Het peloton heeft daar onder zeer zware omstandigheden voor de vredesmacht MINUSMA (red. de VN-vredesoperatie in Mali) de beveiliging uitgevoerd bij de opbouw van de benodigde infrastructuur. Respect voor de wijze waarop dit Force Protection-detachement van de Delta Compagnie deze zware opdracht heeft uitgevoerd. Het eerste Force Protection detachement is in juni afgelost door een eenheid van de Alfa Compagnie. Ook voor hen zijn de omstandigheden zwaar. Het is mooi om te zien en te horen dat onze Fuseliers alom worden geprezen voor hun inzet, professionaliteit en kwaliteit. Het veel gehanteerde credo "Volo et Valeo": willen is kunnen, wordt door onze mannen en vrouwen overal ter wereld hooggehouden.

In juli genoot het bataljon een welverdiend zomerverlof. Helaas werd het regiment op 29 juli opgeschrikt door het trieste overlijden van onze Korporaal der Eerste Klasse Patrick Lagendijk. Zijn overlijden heeft de eenheid geschokt. Ondanks dat het vakantie was, is Patrick in stijl begraven, onder grote belangstelling van zijn collega's van het bataljon.

De maand augustus is begonnen met de instroom van het gemotoriseerde materieel bij de Charlie Compagnie. Twaalf voertuigen Mercedes Cdi en tien Bushmasters zijn inmiddels binnen. Er is hard gewerkt om al het beloofde materieel tijdig binnen te krijgen, zodat de Charlie Compagnie met zijn pilot gemotoriseerd optreden van start kon gaan. Inmiddels zijn de eerste oefeningen gehouden en zijn de resultaten bevredigend te noemen. Op 31 december van dit jaar dient de huidige pilot te zijn afgerond. Dit betekent dat de compagnie en het bataljon nog flink de schouders eronder moet zetten om alles geregeld te krijgen en de juiste lessen te trekken uit het nieuwe materieel en de wijze van optreden. Op 26 augustus werd na lange tijd eindelijk het Draaginsigne Gewonden uitgereikt aan Korporaal der

Eerste Klasse b.d. Stephanie Schoenmakers. Op een speciaal bataljonsappèl werd, na een mooie speech van onze nestor, Generaal-Majoor b.d. Hemmes het draaginsigne door hem opgespeld. Stephanie was zichtbaar geëmotioneerd en was blij met de terechte erkenning waarop zij zolang heeft moeten wachten.

September begon met de Schiet- en Oefenperiode Bergen in Duitsland. Ondanks dat er gedurende de voorbereidingen van de schietserie door het bataljon hard was gewerkt, leidde het helaas bij de Schietwedstrijden om de "Generaal van Uhm Trofee" en de Verkenningswedstrijd om de "Zilveren Kijker" niet tot prijzen. "You can't win 'm all", zal ik maar zeggen. We hebben onszelf weer even in de spiegel gekeken en we gaan er de volgende maanden weer met goede moed tegenaan. Daarnaast stond september traditioneel weer in het teken van de VOSIB-reünie, de jaarlijkse kameraadschappelijke maaltijd van de VVOGFPI en Prinsjesdag. Hier trad de Regimentscommandant voor de tweede maal sinds de troonopvolging aan "onder het oog des Konings" maar voor de eerste maal als commandant Binnenhof. Een taak om als commandant van de Fuseliers trots op te zijn. Tot slot zijn in de maand september de collega's vanuit MINUSMA (Kapitein Sven van der Haas) en de EUTM Somalië (Sergeant-majoor Stefan Wouters) weer in goede gezondheid teruggekomen.

Voor de laatste maanden ligt de focus van de Delta Compagnie op deelname aan de oefening Combined Resolve op het geïnstrumentaliseerde oefenterrein Hohenfels in Zuid-Duitsland. Hier zal de compagnie deel uitmaken van een multinationale bataljonstaakgroep. Zij zullen het als "Opposing Forces" (red. OPFOR, vrij vertaald: oefenvijand) opnemen tegen eenheden van de beroemde 1e (US) Cavalery Division. Het zwaartepunt van het bataljon zal echter zijn gericht op de pilot "gemotoriseerd optreden" en het schrijven van alle reorganisatieplannen voor het gemotoriseerde bataljon van de toekomst. Een zware taak die veel vergt van alle Fuseliers binnen het bataljon.

Dit is echter wel dé kans om het bataljon wederom behoorlijk te positioneren en in de toekomst uit te rusten met de juiste capaciteiten. Vandaar dat onze inspanning voor de komende maanden vooral daarop is gericht. De Alfa en de Bravo Compagnie zullen zich in de komende maanden ook gaan voorbereiden op de komst van het gemotoriseerde materieel. Voor beiden compagnieën gaan wij er voor planning van uit, dat dit in het tweede kwartaal van het volgend jaar gaat gebeuren. Voorbereidingen in de vorm van cursussen, voorschriften en opleidings- en trainingsplannen zullen de komende tijd moeten worden gerealiseerd. Al met al vele uitdagingen en niet allemaal even eenvoudig. Het is nu echter wel het moment om de operationele toekomst voor 17 Pantserinfanteriebataljon GFPI zeker te stellen en een rol van betekenis als gevechtseenheid voor de toekomst te behouden.

Van de Stichting Brigade en Garde

Tekst: Kees Nicolai, Generaal-majoor der Fuseliers b.d.
Voorzitter Stichting Brigade en Garde

Een gedenkwaardige herdenking in Normandië

Op 5, 6 en 7 juni hebben in Normandië herdenkingen plaatsgevonden ter gelegenheid van het feit, dat daar 70 jaar geleden de invasie van de Geallieerden heeft plaatsgevonden.
Omdat het hier een kroonjaar betrof, werden de diverse herdenkingen door tal van hoogwaardigheidsbekleders bijgewoond en is hier in de diverse media ruimschoots aandacht aan besteed.
Heel bijzonder vond ik dat, ondanks hun inmiddels hoge leeftijd, toch nog 7 veteranen van de Koninklijke Nederlandse Brigade "Prinses Irene"hierbij lijfelijk aanwezig konden zijn.
En ik noem ze dan ook met name: Rudi Hemmes, Tony Herbrink, Frans van der Meeren, Max Wolff, Karel Zwart, Burton Sanders en Gabriel Parel. Fantastisch!

Door onze veteranen, hun begeleiders en het detachement van het regiment is deelgenomen aan herdenkingen in St-Côme, Arromanches, Ouistreham en Pont Audemer.
Ik neem echter aan, dat de nationale herdenking op vrijdag 6 juni in Arromanches, in aanwezigheid van onze Koning en Koningin, ZKH Prins Jaime, alsmede de premier en de minister van Defensie door allen als het hoogtepunt is ervaren.
Omdat elders in deze editie van "de Vaandeldrager" ongetwijfeld ook aandacht aan deze herdenkingen zal worden besteed, zal ik daar inhoudelijk niet verder op ingaan.

Voor mij persoonlijk was het de 2e keer, dat ik het genoegen mocht smaken zo'n lustrumherdenking bij

te wonen en het was exact 25 jaar geleden, dat ik dat de eerste keer (toen als regimentscommandant) mocht meemaken.
Toch een redelijke aanleiding om wat vergelijkingen te maken. Hadden we in 1989 nog 2 bussen nodig voor het gehele gezelschap (detachement niet inbegrepen) en waren toen de oud-strijders in de meerderheid, nu volstond 1 bus en waren de begeleiders in de meerderheid.
Om even bij die laatste categorie (de begeleiders) stil te staan, dit was een groep van zeer diverse pluimage, waarvan sommigen elkaar nog niet eerder hadden ontmoet.
Toch heeft zich hier een proces van groepsvorming voltrokken in een tempo, dat ik zelden eerder heb meegemaakt en waarbij met name de steunverlening aan de aanwezige oud-strijders ongevraagd als een soort gemeenschappelijke doelstelling werd opgepakt. Chapeau !
Het programma was, in tegenstelling tot 25 jaar geleden, terecht wat minder overladen, maar voor de ouderen toch nog pittig genoeg en kwalitatief van een hoger niveau.

Hoewel ik Nelleke Swinkels en Henk Laurens in de vorige editie van “de Vaandeldrager”al bedankt heb voor hun voorbereidingen, ontkom ik er niet aan hen nu ook te bedanken voor de uitvoering, waarbij met veel organisatievermogen, grote flexibiliteit en zonder uiterlijk zichtbare stress allerlei dreigende verstoringen van het programma werden opgelost.
Ik ben ervan overtuigd namens alle deelnemers te spreken, als ik ze hiervoor vanaf deze plaats nogmaals een reusachtig compliment geef.
Ook de regimentscommandant en al zijn deelnemende “krijgers”dank ik van harte voor hun fantastische bijdrage aan het welslagen van deze 70-jarige herdenking.

Voor mij (en ook mijn echtgenote) blijft dit een onuitwisbare herinnering.

Een zeer geslaagde reünie van de Indië-bataljons

Op 10 september had ik het genoegen aanwezig te mogen zijn bij de jaarlijkse herdenking van de Indië-bataljons.
Bij afwezigheid van de voorzitter VVVGFPI en de Regimentscommandant werd deze plechtigheid dit jaar geleid door Generaal-majoor der Fuseliers b.d. Leen Noordzij en de oud-regimentscommandant, Luitenant-kolonel Henk de Boer.
De plechtigheid, met een respectabel aantal van ca. 170 deelnemers, begon met een indrukwekkend dodenappèl, waarbij niet alleen de in het voormalig Nederlands-Indië gesneuvelde sobats werden herdacht, maar ook de in het afgelopen jaar overleden leden en/of hun echtgenotes.
Na een gezellig samenzijn volgde nog een Indische maaltijd, die werd afgesloten met het zingen van het veteranenlied van het 7e Bataljon.
Al met al een zeer geslaagde reünie, waarop ook organisatrice Nicole Hooft met trots en tevredenheid mag terugzien.

Gouden Fuseliersspeld uitgereikt aan Nicole Hooft

Ook de voorzitter van de VVOGFPI kan terugzien op een geslaagde bijeenkomst ter gelegenheid van de jaarlijkse kameraadschappelijke maaltijd. Hoewel met ca 80 deelnemers het gewenste streefgetal van 100 nog niet gehaald is, viel de opkomst niet tegen.
Jammer was wel, dat om diverse redenen, de afvaardiging van ons Belgische “zustereenheid” het bataljon “Bevrijding/5e Linie” dit jaar ontbrak.
Tijdens de jaarvergadering voorafgaande aan het diner, is afscheid genomen van de aftredende secretaris, Luitenant-kolonel der Fuseliers b.d. Jan Meijer, die deze functie gedurende een reeks van jaren onder 3 opeenvolgende voorzitters op uitstekende wijze heeft vervuld.
Hij was al drager van de gouden Fuseliersspeld en daarom werd de waardering van de VVOGFPI ditmaal tot uiting gebracht met lovende woorden, 2 stoffelijke blijken van waardering en een warm applaus.

Genm b.d. Noordzij bedankt Lkol b.d. Meijer

Daarna werd tijdens deze vergadering Nicole Hooft voor al haar verdiensten voor het Regiment beloond met de gouden Fuseliersspeld.

Nicole is van 2001 tot en met 2008 als burgermedewerker verbonden geweest aan de sectie S1 en heeft in die hoedanigheid op enthousiaste wijze bijgedragen aan talloze regimentsactiviteiten.
Niet onvermeld mag blijven, dat zij in die periode ook als sergeant-majoor is uitgezonden met SFOR 13, waardoor zij zelf ook veteraan is.
Vanaf 2003 heeft zij zich al ingezet voor de VVVGFPI, waarbij ze de hele ledenadministratie heeft opgezet. Voorts vervulde ze ook nog de functie van penningmeester.
En, last but not least, verricht ze ook al jaren coördinerende activiteiten ten behoeve van de jaarlijkse reünies van de Indië-bataljons.
Namens u allen wens ik haar vanaf deze plaats nogmaals van harte geluk met deze zeer verdiende onderscheiding.

Volo et Valeo

Nicole Hooft ontvangt de Gouden Fuseliersspeld

In memoriam

Met diep leedwezen geven wij kennis van het overlijden van de volgende leden van de Koninklijke Nederlandse Brigade Prinses Irene, de Indië Bataljons GRPI en het 17 Pantserinfanteriebataljon Garde Fuseliers Prinses Irene.
Wij wensen de naaste familie alle sterkte toe bij het verwerken van het verlies van hun dierbare. Mogen zij rusten in vrede!

VOSKNBPI

A.E.M. Duijnstee	09 mei 2014	Maastricht
B. van der Post	30 juni 2014	Heerenveen
Geertje Oort-Teiwes	20 juli 2014	Ulft
F. Hummelman	29 juli 2014	's-Hertogenbosch
G.C. Waterdrinker	30 juli 2014	Den Haag

Vierde bataljon GRPI

J.M. Hulleman	Staf Cie	april 2014	St. Jean du Gard (Frankrijk)

Vijfde Bataljon GRPI

J. v.d. Gouw	28 december 2012	Loenen
A. Spijker	25 augustus 2014	Arnhem
A.F. de Bruyn	7 september 2014	Nijmegen

Zesde Bataljon GRPI

J. van Baaren	29 maart 2014	Laren (NH)

Zevende Bataljon GRPI

W. Hermsen	4e Cie	8 april 2014	Winterswijk
T. Heijkoop	2e Cie	13 mei 2014	Krimpen a.d. IJssel
Th. Brink	Staf Cie	10 juni 2014	Arnhem
J.A. Elst	4e Cie	28 juli 2014	Hengelo (O)
M. Kramer	1e Cie	12 augustus 2014	Almere

17 Painfbat GFPI

Kpl1 P. Lagendijk	Sie6/C2Ost	29 juli 2014	Krabbendijke

Regimentsnieuws

KOORDUITREIKING BERINGEN

Tekst met dank aan de Sectie Communicatie 13 Mechbrig

Nieuwe militairen van 17 Pantserinfanteriebataljon Garderegiment Fuseliers Prinses Irene uit Oirschot hebben op 5 september het invasiekoord ontvangen. De ceremonie werd gehouden bij het Bevrijdingsmonument in Beringen (BE). Hier werd ook aandacht besteed aan de bevrijding van deze Belgische stad, 70 jaar geleden.

Detachement met koordontvangers

Tijdens de ceremonie ontvingen 25 nieuwe leden van het Garderegiment hun invasiekoord. Het koord werd uitgereikt door een aantal veteranen van de Prinses Irene Brigade. Om het invasiekoord te verdienen en de herinnering van de invasie van Normandië in stand te houden, wordt dit aansluitend traditiegetrouw 'nat' gemaakt. De Fuseliers namen hiervoor een frisse duik in het Albertkanaal.

Voor de koorduitreiking werd eerst stil gestaan bij de 70-jarige bevrijding van de stad Beringen. In september 1944 hebben de stamonderdelen van het Garderegiment Fuseliers Prinses Irene en het Belgische Regiment Bevrijding – 5 Linie (red. de Irenebrigade en de Brigade Piron) deelgenomen aan de gevechten rond Beringen. Beringen is ook als

Kranslegging bij het Bevrijdingsmonument

krijgsverrichting vermeld op het vaandel van het Garderegiment Fuseliers Prinses Irene. De Koninklijke Nederlandse Brigade Prinses Irene heeft van 6 t/m 11 september 1944 rondom Beringen gevochten. Hierbij wist de brigade een Duitse aanval op het bij Beringen gevormde bruggenhoofd te voorkomen. Bij deze gevechten sneuvelden vier leden van de Irene Brigade. Hierna rukte de brigade verder op richting Nederland, waar ze deelnamen aan de operatie Market-Garden.

Generaal-majoor b.d. Hemmes reikt koord uit

De redactie kreeg onlangs een stuk ingezonden van de heer Martin Spaans Azn. (Abrahamszoon). Martin Spaans is een in 1966 geboren en getogen Scheveninger, aanvankelijk werkzaam in de vishandel, die als dienstplichtige bij de Luchtmacht is ingedeeld geweest. In 1991 werd hij werkzaam als studiezaalmedewerker bij het Centraal Bureau voor Genealogie (vrij vertaald: "familie-/geslachtskunde, of stamboomonderzoek"), waar hij o.a bezoekers adviseerde bij hun stamboomonderzoek. Met name het Indisch onderzoek sprak hem zeer aan, mede omdat een Burgerlijke Stand ontbrak. Zo is hij gestuit op de Verzetsster Oost-Azië, waar hij een boek over schreef. Hij is van lieverlee allerlei andere dapperheidsonderscheidingen in kaart gaan brengen. Zo stuitte hij ook op de toekenning van de Militaire Willemsorde der vierde klasse aan het vaandel van de Koninklijke Nederlandsche Brigade Prinses Irene. Hij ontdekte dat daar nog een interessant verhaal bij hoort. Omdat wij de Vaandeldrager niet alleen zien als een informatief blad, maar ook als bijdrage aan de geschiedschrijving van ons regiment, meenden wij, dat het onderstaande verhaal u niet mocht worden onthouden, met dank aan de heer Martin Spaans.

NEGEN DAGEN LANG RIDDER DERDE KLASSE DER MILITAIRE WILLEMS-ORDE

Door: Martin Spaans Azn.

In juli 2015 is het precies 70 jaar geleden dat het vaandel van de Koninklijke Nederlandsche Brigade "Prinses Irene" versierd werd met het Ridderkruis vierde klasse der Militaire Willems-Orde. Nu zoveel jaar later, bij de voorbereidingen van een vijfdelige serie over dapperheidsonderscheidingen, moest ook deze toekenning verwerkt worden. Voor het samenstellen van deze serie is uitsluitend gewerkt met de originele Koninklijke Besluiten, waardoor soms nieuwe gegevens boven water komen. Zo ook in dit specifieke geval.

In het begeleidend schrijven van 2 juli 1945 geeft de minister van Oorlog te kennen dat de voordracht afkomstig is van Z.K.H. de Bevelhebber van de Nederlandsche Strijdkrachten, Luitenant-Generaal prins Bernhard. Dit vanwege de betoonde moed, beleid en trouw van het personeel dier Brigade. Tevens stelt de prins voor om toestemming te vragen om op het vaandel de namen te voeren van de plaatsen, waar de voornaamste gevechten door de Brigade zijn geleverd, te weten: ST. COME, PONT AUDEMER, BEERINGEN, TILBURG en HEDEL. De minister die zich geheel kon verenigen met de voordracht, stuurde op zijn beurt een ontwerp-besluit aan koningin

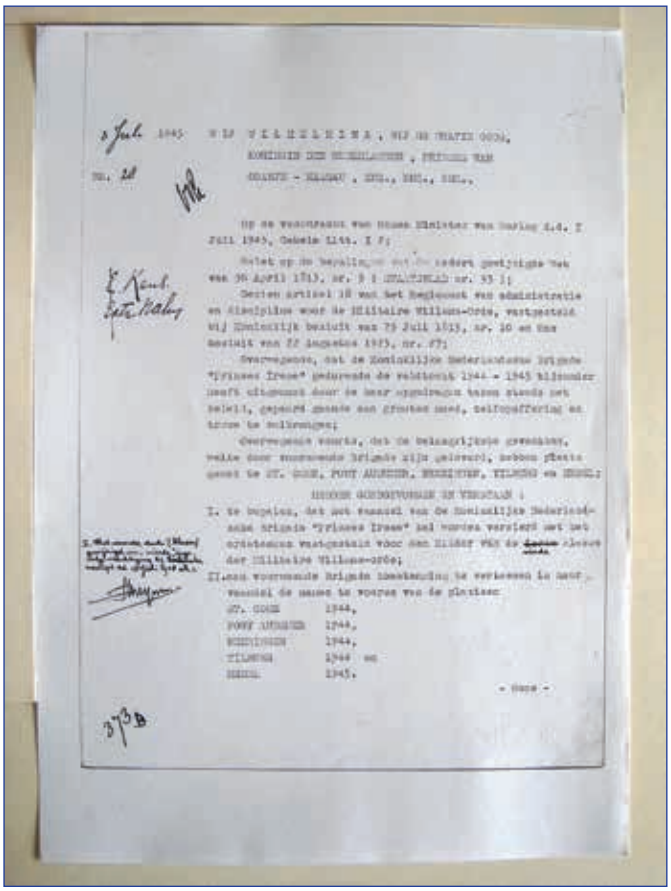

MWO 3e klasse

MWO 4e klasse

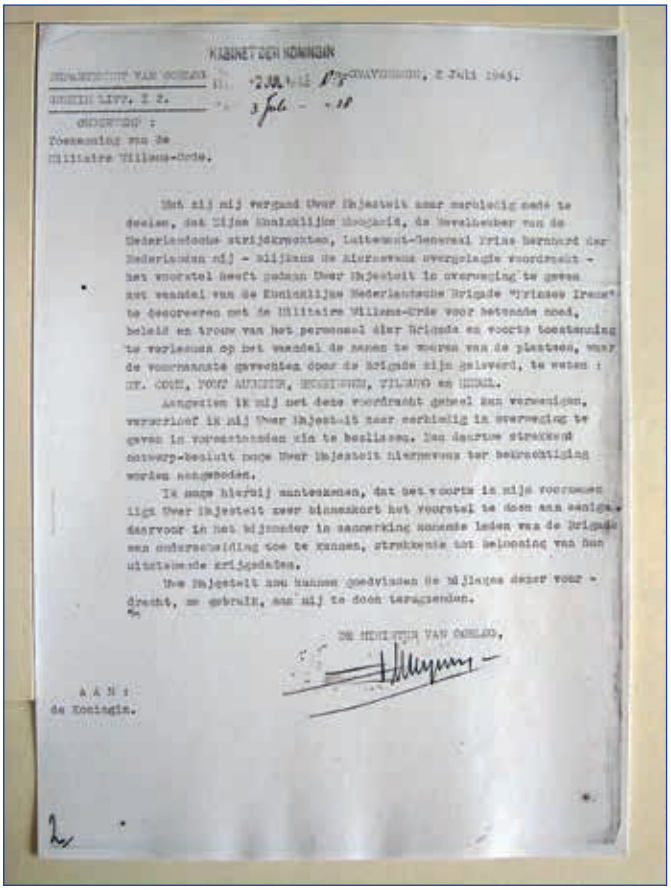

KABINET DER KONINGIN

DEPARTEMENT VAN OORLOG, 's-GRAVENHAGE, 2 Juli 1945.

AFDELING IIIe, A 2.

ONDERWERP :
Toekenning van de
Militaire Willems-Orde.

Het zij mij vergund Uwer Majesteit zeer eerbiedig ook te deelen, dat Zijne Koninklijke Hoogheid, de Bevelhebber van de Nederlandsche strijdkrachten, Luitenant-Generaal Prins Bernhard der Nederlanden mij - alsdan de Kiesraad overgelegde voordracht - het voorstel heeft gedaan Uwer Majesteit in overweging te geven het vaandel van de Koninklijke Nederlandsche Brigade "Prinses Irene" te decoreren met de Militaire Willems-Orde voor betoonde moed, beleid en trouw van het personeel dier Brigade en voorts toestemming te verleenen op het vaandel de namen te voeren van de plaatsen, waar de voornaamste gevechten door de brigade zijn geleverd, te weten : DE. COUR, POINT AUXIETTE, HOOGSTRATEN, VILLANO en ROOSA.

Aangezien ik mij met deze voordracht geheel kan vereenigen, verzoek ik mij Uwer Majesteit zeer eerbiedig in overweging te geven in voorstaande zin te beslissen. Een daartoe strekkend ontwerp-besluit zoude Uwer Majesteit hiernevens ter bekrachtiging worden aangeboden.

Ik mage hierbij aanteekenen, dat het voorts in mijn voornemen ligt Uwer Majesteit zeer binnenkort het voorstel te doen aan eenige daarvoor in het bijzonder in aanmerking komende leden van de Brigade een onderscheiding toe te kennen, strekkende tot belooning van hun uitstekende krijgsdaden.

Uwe Majesteit zou hunne goedvinden de bijlagen dezer voordracht, ter gebruik, aan mij te doen terugzenden.

DE MINISTER VAN OORLOG,

A A N :
de Koningin.

Wilhelmina ter bekrachtiging. De volgende dag al werd het Koninklijk Besluit getekend op Het Loo.

Wie nu het originele besluit in het archief van het Kabinet der Koningin bekijkt komt tot een bijzondere ontdekking. In het besluit staat duidelijk te lezen:

.... dat het vaandel van de Koninklijke Nederlandsche Brigade "Prinses Irene" zal worden versierd met het ordeteeken vastgesteld voor den Ridder van de derde klasse der Militaire Willems-orde.

Lang heeft dit overigens niet mogen duren, want al op 10 juli schrijft de minister van Oorlog aan de koningin: "Bij nadere overweging wordt het dezerzijds echter - mede gelet op de aan het personeel van voornoemde brigade toe te kennen onderscheidingen - wenschelijk geacht om het vaandel van de Koninklijke Nederlandsche Brigade "Prinses Irene" te versieren met het ordeteeken, vastgesteld voor den Ridder van de vierde klasse der Militaire Willemsorde. In verband met het vorenstaande, moge ik Uwer Majesteit zeer eerbiedig in overweging geven mij te machtigen in Hoogstderzelver Besluit van 3 juli 1945, no. 28, onder I de woorden derde klasse te wijzigen in vierde klasse". Ook het Hoofd der IIIe Afdeeling A schrijft op zijn beurt nog een toelichting. Deze stelt "dat bij het in oorspronkelijk ontwerp besluit, hetwelk inmiddels door de koningin is bekrachtigd, is ten onrechte geen rekening gehouden met het ontwerp van wet tot herziening van de Wet van 30 April 1815, no. 5, houdende instelling van de Militaire Willems-Orde. In dit ontwerp van wet bij Koninklijke boodschap van 22 Februari 1940 aangeboden aan de Tweede Kamer der Staten Generaal wordt in artikel 14 uitdrukkelijk bepaald: Door Ons kan aan eenig onderdeel der weermacht, dat zich in den strijd bijzonder heeft onderscheiden, het ordeteeken, vastgesteld voor den ridder der 4e klasse, worden toegekend. ... Hierbij moge nog worden opgemerkt dat nog nimmer eenig vaandel met een hoogere onderscheiding dan het ridderkruis der 4e klasse is versierd."

Bij kabinetsrescript van 12 juli 1945, no. 1 werd uiteindelijk het woord "derde" doorgehaald en in de marge de wijziging bijgeschreven. Toen de volgende dag (13 juli) door prins Bernhard, tijdens een plechtigheid op de binnenplaats van de Julianakazerne de uitreiking plaatsvond, wisten slechts een paar mensen van deze verandering en werd het voorgaande geschiedenis, tot nu.

6 september 1944. De feestvreugde blijkt bedrieglijk want op de weg naar Diest, bij het dorpje Sint Joris Winge, wordt de colonne beschoten met kanonnen en mitrailleurs. Zeven voertuigen worden in brand geschoten en er zijn 16 gewonden, waarvan er 2 later overlijden. De Batterij Artillerie wordt razendsnel in stelling gebracht en verschiet 40 projectielen, waardoor de vijand uiteindelijk wordt uitgeschakeld.

Vereniging Van Veteranen GFPI

Voorzitter: *Brigadegeneraal der Fuseliers Arie Vermeij, Zoutmansweg 26, 2811 ET Reeuwijk*
Secretaris: *Luitenant-kolonel Andy van Dijk, Laan van Everswaard 47, 4617 LH Bergen op Zoom, contact: vvvgfpi@home.nl*
Penningmeester/ledenadministratie: *Nicole Hooft, Waterweegbree 28, 4823 NC Breda. Tel: 06-28265036*
Voor meer informatie: www.vvvgfpi.nl

FREEDOM IS NOT FOR FREE; DUS BLIJVEN HERDENKEN!

Tekst: Brigadegeneraal der Fuseliers, Arie Vermeij Voorzitter Vereniging Van Veteranen GFPI

In deze rubriek vindt u verenigingsnieuws over de VERENIGING VAN VETERANEN GFPI en per nummer zullen wij doorgaans een actuele missie, een reeds uitgevoerde missie of een actueel onderwerp belichten, of een interview met iemand publiceren. Dit keer besteden wij extra aandacht aan de herdenkingen in Normandië, de Veteranendag en onze Reünie. Wij sluiten af met een interview met Fuselier en veteraan Gertjan Kloters.

Herdenking 70 jaar Invasie in Normandië

In de eerste week van juni organiseerden Mevr. Nelleke Swinkels en Luitenant-kolonel Henk Laurens op een geweldige wijze de reis naar Normandië, primair voor de 7 oud-strijders van de Koninklijke Nederlandse Brigade Prinses Irene, maar het hele gezelschap van ruim 40 personen, waaronder jullie voorzitter en secretaris, heeft er op indrukwekkende wijze van genoten. Elders in deze Vaandeldrager zal er door de oud-strijders verslag worden gedaan, daarom beperk ik mij tot een samenvatting en geef ik de ruimte aan een jonge veteraan van de Fuseliers: Dirk Norder, die de herdenking ook mocht meemaken als muzikant van de Band of Liberation.

Nederlandse herdenking Normandie.

Op 5 juni bezochten wij chateau St-Côme waar de oud-strijders aan ons (en de media) uitlegden hoe daar ter plaatse was gevochten, gevolgd door een herdenking bij het monument.
Op 6 juni was er 's morgens in Arromanches een hele mooie Nederlandse Herdenking met deelname van Koning Willem-Alexander en Koningin Máxima, Premier Rutten en Minister Hennis, die live op TV werd uitgezonden. Na de herdenking was er een ontvangst met open en ontspannen gesprekken met de Koning en de Koningin. 's Middags vond de internationale herdenking plaats; een groots door de Fransen opgezette show met alle betrokken staatshoofden, inclusief de presidenten Obama en Poetin. Het was een indrukwekkend spektakel, maar persoonlijk vond ik de Nederlandse herdenking meer een echte waardige herdenking met mooie speeches van de premier, Minister Hennis en onze eigen Generaal-majoor b.d. Rudi Hemmes. Op die dag vol herdenkingen werden wij vergezeld door onze beschermheer ZKH Prins Jaime, die een uitermate positieve bijdrage leverde aan de beleving en het welslagen van deze dag.

Nederlandse herdenking Normandie.

Herdenking in Pont-Audemer.

Op 7 juni vond op mooie en waardige wijze de herdenking in Pont-Audemer plaats, met medewerking van de Band of Liberation. Over deze herdenking volgt nu het verslag van Fuselier in hart en nieren Dirk Norder.

“Net zoals vorig jaar waren wij met de Band of Liberation ook in Normandië. Dit jaar was zeer speciaal omdat het 70 jaar geleden was, dat Europa bevrijd werd van de Duitsers. De Prinses Irene Brigade had daar toentertijd een bijdrage aan geleverd en op 27 augustus 1944 hadden zij hun aandeel in de bevrijding van Pont-Audemer en gingen daarna verder Europa in, om uiteindelijk te eindigen in Nederland en op 8 mei kwamen ze in Den Haag. Ik voelde mij apetrots daarbij (red. bij de herdenking) te mogen zijn, samen met de Band. Ook mochten wij de Prinses Irene Mars spelen, die we ver van te voren al ingestudeerd hadden, en die kwam er goed uit, niks dan Lof van de oud-strijders en van de Generaal-majoor b.d. Rudi Hemmes en de andere aanwezigen. Uiteindelijk mocht ik namens de band een krans leggen samen met Steef van het Veld. Steef is ook Fuselier en had als dienstplichtig soldaat bij het Tamboerkorps gediend van 13 Pantserinfanteriebataljon GFPI in ‘83/ ‘84 onder leiding van Adjudant Joop van Wakeren op de Westenbergkazerne in Schalkhaar. Ik vond het samen met Steef een eer om die krans te mogen leggen, namens de band, maar natuurlijk vooral ook namens ons zelf. Ik vond het prachtig om te doen, een EER, iets om NOOIT te vergeten. Mijn hart blijft voor altijd verbonden met het Regiment, Ik heb ooit de eed afgelegd op het vaandel en daarom blijf ik het Regiment trouw tot mijn dood. Tot zover mijn verhaal over een mooie middag in Pont-Audemer”.

Reünie VVVGFPI op vrijdag 23 mei 2014

Ook deze reünie was weer een prima samenzijn van oud-strijders van de KNBPI en jonge veteranen, met een mooie herdenking samen met de actieve delen van het regiment (17 Pantserinfanteriebataljon en 13 Brigadestafcompagnie) bij het monument en na de heerlijke nasimaaltijd volgden vele goede en gezellige gesprekken. Aan het einde van de reünie was er zelfs wat aandrang nodig, om ook de laatste jonge veteranen huiswaarts te laten gaan. Zoals inmiddels gebruikelijk werd deze reünie gecombineerd met een reünie van een van de uitgezonden eenheden en dat was dit keer SFIR-5, daarom vervolgen we hier met een sfeerimpressie van Majoor Werner Blok en Adjudant-onderofficier Eric Backx.

Eind januari borrelde het idee van Werner Blok (Commandant van C-“Beren” Compagnie SFIR-5) en mijzelf (CA) na wat externe prikkels om na 10 jaar een reünie te organiseren voor al de leden van SFIR-5 die in Al Khidr hadden gediend.

Na een eerste overleg, waren Werner en ik het er al snel over eens om aan te haken bij de reünie van VVVGFPI op vrijdag 23 mei. Na wat heen en weer “gemail” tussen Luitenant-kolonel Andy van Dijk en ondergetekende was het snel duidelijk hoe we e.e.a. het beste konden aanlopen en het plan was geboren:

- Om 09.30 uur ontvangst in de regimentsmess Congleton met koffie en cake en aansluitend een welkomstwoord door Werner.
- Gezellig samenzijn en de mogelijkheid tot bezoek aan het Regimentsmuseum.
- Aan het einde van de ochtend deelname aan de herdenking en de gezamenlijke maaltijd.
- Gezellig samenzijn in de Rhinobar (samen met VVVGFPI).

Nadat dit plan op tafel lag, hebben we de zaak in gang gezet, zoals zaken doen met de Bataljonsadjudant 17 GFPI, Charrel van Sambeek, om de Regimentsbar met personeel te kunnen gebruiken, die voor uitserveren van de koffie en cake zorgden (Charrel en Sjaak dank daarvoor). Na de toezegging van de regimentsbar was het zaak om te proberen om het 10 jaar oude adressenbestand te updaten, daarvoor de voormalig commandanten aan te pingen en dit geregeld te krijgen. Daarna een uitnodiging in elkaar sleutelen en versturen aan al de voormalig leden van de Berencompagnie. Een power point met foto’s in

elkaar sleutelen om tijdens de reünie te vertonen.
Op dag D waren we op tijd aanwezig om de nodige voorbereidingen te treffen en een en ander klaar te zetten. Al vroeg kwamen de eerste reünisten binnen gedruppeld, waarbij een enkeling zich op de verkeerde locatie kwam melden. Om 09:45 uur waren er zo'n kleine 50 reünisten aanwezig en werd een ieder welkom geheten en een gezellige dag toegewenst. Er werd ook aandacht besteed aan de reeds overleden leden van SFIR-5 die door een noodlottig ongeval om het leven zijn gekomen, de Korporaal Bytici en de Fuselier1 Goudzwaard, door een minuut stilte in acht te nemen. Tijdens de fotopresentatie was er weer de gelegenheid om de wat (aangedikte) verhalen met elkaar te delen.
Om 11:15 uur wandelden we richting Bataljonsappèlplaats, waar de eenheden zich opstelden om deel te nemen aan de herdenking. Na deze indrukwekkende plechtige ceremonie begaf men zich richting Rhinobar, waar men een gezamenlijk drankje kon nemen met de overige reünisten van VVVGFPI, om aansluitend te gaan genieten van een heerlijke nasimaaltijd. Na deze maaltijd was er weer gelegenheid om in de Rhinobar de reünie onder het genot van een drankje voort te zetten. Al met al dus een geslaagde dag en voor herhaling vatbaar en via deze weg wil ik ook iedereen bedanken, die dit voor ons mogelijk heeft gemaakt.
In 2015 gaan we proberen de VVVGFPI-reünie te combineren met een grote reünie van het SFOR-5 bataljon. Meer volgt: zegt het voort!

Nederlandse Veteranen Dag zaterdag 28 juni 2014

Ongeveer 90.000 veteranen en belangstellenden zijn getuige geweest van de 10e Nederlandse Veteranendag in Den Haag. Op Veteranendag bedankt Nederland de ongeveer 130.000 (oud-)militairen voor hun inzet in dienst van Nederland.

Koning op de Nederlandse Veteranendag.

De dag begon met een bijeenkomst in de Ridderzaal, waar minister-president Mark Rutte de veteranen toesprak. Dat gebeurde in het bijzijn van Koning Willem-Alexander. Rutte maakte hier bekend dat het comité dat de Nederlandse Veteranendag organiseert, de status van Nationaal Comité krijgt. De erkenning is symbolisch. Er zijn geen financiële of andere voordelen aan verbonden. Het was ook dit jaar weer een groot spektakel met veel waardering langs de route, d.m.v. het applaus van de circa 90.000 belangstellenden, die ons bedankten voor de bewezen diensten. Martin Faas had dit jaar een respectabel detachement aan jonge veteranen verzameld voor het defilé, maar er blijft ruimte voor een groter aantal. Eén van de mannen uit het defilé detachement, Dirk Smit, geeft zijn beleving hieronder weer.

Defileer detachement VVVGFPI.

"Elk jaar weer een leuk feest in Den Haag, de laatste zaterdag van juni: Veteranendag!
Het zal u niet ontgaan zijn dat er rond dit evenement veel te doen is geweest omtrent de Veteransmotorclub (uitsluiting van het mogen dragen van hun colors tijdens het defilé t.b.v. de motorrit) en de Morgenstervlag (Het niet mogen dragen van deze vlag door Nieuw-Guinea veteranen!) Beide groepen en aanhangers hebben, ondanks alles, hun statement kunnen maken en de politiek laten zien dat het ook anders kan.
In de aanloop van deze dag werd ik blij verrast toen ik er op donderdag 26 juni door diverse kennissen op werd gewezen dat ik in het Metro-krantje stond. Helaas had de drukker van het krantje de foto, in de advertentie van het veteraneninstituut, gespiegeld waardoor ik via facebook/internet de nodige reacties kreeg dat mijn baretembleem boven het verkeerde linkeroog zat.. Gelukkig werd dit de volgende dag gecompenseerd door de telegraaf.
Zaterdagochtend 28 juni 2014 haal ik rond 09.30 uur Petrik Moget en zijn vrouw Andrea thuis op. We wonen een paar straten van elkaar vandaan en gaan samen naar het Malieveld. Petrik is al vaker naar de veteranendag geweest, maar had nog nooit meegelopen met het defilé. Na wat aandringen van mijn kant, heeft hij voor dit jaar besloten om ook mee te lopen. De reis naar het Malieveld is van korte duur, daar wij in Den Haag wonen. In de tram komen we

ook andere veteranen tegen en voor we het weten zijn we al bij het Centraal Station. Een korte wandeling van nog geen 5 minuten brengt ons naar het Malieveld waar het al gezellig druk is. Net het Malieveld opgelopen, kom ik al diverse kennissen en vrienden tegen. Het plan om snel via de stand van de VVVGFPI stand naar tent B te lopen, om ons daar bij de detachementscommandant Martin Faas te melden, kunnen we al snel overboord gooien. De ene na de andere bekende komen we tegen en de "hallo's!" en "hoe is het me jouw?" gaan over en weer. Uiteindelijk, met enig aandringen en lichte dwang van Petrik, lopen we in één rechte lijn en blik op oneindig naar tent B waar we ons melden. Onder genot van een bak koffie en een gebakje praten we wat bij met Martin en krijgen we de instructie om op tijdstip 12.30 uur ons te melden bij de opstelplaats B38 aan de Koekamp (fietspad langs het Malieveld).

Defile onderweg det VVVGFPI.

Een rondje langs de stands van de diverse aanwezige verenigingen en andere bezienswaardigheden, waarbij je de kans bijna niet krijgt om alles echt te bekijken omdat ik weer de nodige vrienden en kennissen tegen kom. Dan krijg ik om 12.28 uur een telefoontje van mijn vrouw: waar ik ben en of ik al onderweg ben naar de opstelplaats. Oepsss…bijna de tijd vergeten… Mijn vrouw en dochter waren op een later tijdstip naar het Malieveld vertrokken en zijn inmiddels ook al aardig bekend met het reilen en zeilen van Veteranendag en de VVVGFPI.

Op het Koekamp is het al druk met opstellende eenheden; gelukkig is ons detachement goed te herkennen aan de ceremoniële tenues van het parate bataljon dat voor ons zal lopen. Bij de opstelplaats zie ik vele bekende gezichten: Johan Volwater, Sander Metcher, Dirk Norder, Saskia Heezen, oud tolk dhr. Monastriski, Dirk de Vries, Hans Scheidt, Sjon Rombouts, Roy Stevens en natuurlijk niet te vergeten onze detachementscommandant: Martin Faas! Voor ons staan leden van de Indië-bataljons opgesteld en daarvoor weer 3 leden van de Prinses Irene Brigade! Achter ons staat de Delta Compagnie onder leiding van de Sergeant-majoor Alex Quant.
Om 13.00 uur valt het startschot voor het defilé en langzaam maar zeker lopen we richting de Kneuterdijk waar Zijne Majesteit de Koning het defilé afneemt. Overal langs de route staan de mensen rijen dik te applaudisseren als we langs komen. Als we in de buurt komen van het defileerpunt gaan we er allemaal nog wat strakker bij lopen. Achter de Koning staat oud-bataljonscommandant Generaal-majoor der Fuseliers Hans van der Louw, de Chef van het Militair Huis van de Koning. Als het detachement langs loopt, zie je hem glunderen van trots. Zie de videobeelden van uitzending gemist: www.uitzendinggemist.nl/afleveringen/1429777: rond 50 minuut 50 komt ons detachement langs. Ook op de tribune zien we nog meer trotse regimentsgenoten, zoals oud-bataljonscommandant Brigadegeneraal Arie Vermeij en Luitenant-kolonel Andy van Dijk. Na terugkomst op het Malieveld maken we een groepsfoto en genieten nog na onder genot van een maaltijd en een drankje. Hierna gaan we onze eigen weg.
We hadden dit jaar een mooie groep bij elkaar. De groep groeit ieder jaar en net als andere jaren hoop ik, dat we volgend jaar een nog grotere groep hebben waarmee we veteranendag kunnen vieren. In de aanloop van de Veteranendag zit bij het veteranenblad Checkpoint een aanmeldformulier voor deze dag. Aanmelden via dit formulier geeft u recht op vrij vervoer, lunch, warme maaltijd en consumpties en bovendien een hele leuke en gezellige dag. Het meelopen in het defilé is een keuze-optie en zeker niet verplicht".

7 september. De Irene Brigade wordt belast met de beveiliging en bewaking van de noodbrug over het Albertkanaal, vanuit een bruggenhoofd bij Beringen, dat die morgen is veroverd door Britse eenheden. Twee dagen en nachten probeert de vijand de brug en dorp weer in handen te krijgen maar alle aanvallen worden afgeslagen.

Geslaagde Reünie VOSIB 10 september (van Martin Faas)

Op woensdag 10 september was de jaarlijkse reünie van de Vereniging van Oudstrijders Indië-bataljons (VOSIB) op de kazerne in Oirschot. Een dag waar veel oud-strijders al weken naar uitkeken. Het was alweer bijna een jaar geleden dat de sobats elkaar hadden ontmoet.
Vanuit het bestuur van VVVGFPI werd de organisatie van deze dag ondersteund door Nicole Hooft, in zeer goede samenwerking met het personeel van de Sectie S1 van het bataljon. Het werd weer een dag om bij te schrijven in de geschiedenis van ons Regiment.

Binnen korte tijd was alles klaargezet om de reünisten te ontvangen. Koffie, thee, cake en worstenbroodjes stonden klaar. De dagvoorzitter, Generaalmajoor b.d. Leen Noordzij, was ondertussen ook gearriveerd. Net als de regimentscommandant en de regimentsadjudant. Zij konden helaas niet lang blijven, omdat zij verwacht werden in Den Haag bij de voorbespreking voor Prinsjesdag. Rond half tien kwamen de eerste mannen van de VOSIB binnen. Registreren, in ontvangst nemen van een klein en leuk presentje en aan de koffie, dat was de gang van zaken bij binnenkomst. Een heel mooi gezicht om van een afstandje te bekijken. De eerste handen werden geschud en de verhalen kwamen al los. Naast de oud-strijders en hun echtgenotes waren er ook kinderen, kleinkinderen en zelfs achterkleinkinderen aanwezig. Een goede zaak. Er was nog een goede zaak. Het “in ruste zijnde” dagelijks bestuur van de VOSIB was ook aanwezig. Ondanks dat het fysiek wat minder aan het worden is, waren zij dus wel present! Fijn dat zij er waren.

Om kwart over 11 opende de dagvoorzitter op een Fuselierwaardige wijze, luid en duidelijk dus, officieel de reünie. Ook oud-regimentscommandant Overste de Boer, invaller voor de elders opgeroepen Overste Boom, had een welkomstwoordje. Daarna werd iedereen uitgenodigd om naar de bataljonsappèlplaats te gaan, om de herdenking bij te wonen. Het 17de Bataljon stond al aangetreden en voor iedereen was er plaats in de strak opgestelde tenten. Het was een mooie plechtigheid, waarbij alle namen werden afgeroepen van de gevallenen in Nederlands-Indië. Door vertegenwoordigers van de Indiëbataljons werden zij present gemeld. Zo waren zij weer even terug in ons midden. Na toespraken van o.a. de Aalmoezenier, het leggen van een krans bij het monument, het spelen van de Taptoe en één minuut stilte, werd het Wilhelmus ten gehore gebracht. Mooi was het om te horen, dat tijdens het spelen van ons volkslied vele van de aanwezigen zachtjes meezongen. Na het defilé langs de vaandelwacht en het monument ging iedereen terug naar het KEK-gebouw. Onder het genot van koffie of iets sterkers werd er verder gegaan met het ophalen van herinneringen.
Om 14.00 uur was het tijd om in de eetzaal de “blauwe hap” te nuttigen. De borden werden netjes voor de mensen gezet en men kon naar eigen behoefte er rijst of bami aan toevoegen. Nadat iedereen zijn of haar bordje naar het midden van de tafel had geschoven, kwam het dessert. Maar het echte “toetje” werd tot het laatste bewaard: de Samenzang. Een traditie, met tekstbriefjes en een cassetterecorder met bandje, die wij in ere moeten houden. Tussen de jongere aanwezigen bevonden zich mensen die de tekst al helemaal uit hun hoofd kennen en geen slecht figuur zouden slaan bij The Voice of Holland.
Na de maaltijd was er nog tijd en ruimte voor een kop koffie, een laatste biertje en de laatste nieuwtjes. Tevreden gingen de VOSIB-mannen weer huiswaarts. Met eigen vervoer, of met de bus naar het NS station Eindhoven. Iedereen kon terugkijken op een zeer geslaagde dag. Een dag om in 2015 zeker te herhalen!

Bijdrage aan 200 jaar Koninklijke Landmacht

In het kader van 200 jaar Koninklijke Landmacht hebben militairen van het 17 Painfbat GFPI op diverse plaatsen in Zeeland scholen bezocht. Op 22 april hebben diverse Fuseliers als veteraan (VVVGFPI) onder het motto “Praten met soldaten” hun persoonlijke verhaal met jongeren kunnen delen.
23 April bestond in Zeeland uit diverse kleinschalige publieksactiviteiten. Op diverse plaatsen waren Fuseliers van de C- en de D Compagnie actief. Aan de kust bij Westkapelle kon men klimmen en klauteren. De C Compagnie voerde demonstraties uit met het CV 90 gevechtsvoertuig en het verkenningsvoertuig Fennek op het strand. In Vlissingen was er de gelegenheid om kinderen te laten schminken en kon je een ritje maken in een rijsimulator. In Middelburg was er gelegenheid ervaring op te doen in een pantservoertuigsimulator. In Goes had de D Compagnie een mobiele commandopost ingericht . Vanuit deze post werden twee colonnes door Zeeland aangestuurd. Eén colonne startte vanaf het Bevrijdingsmuseum te Nieuwdorp om vervolgens Kapelle, Yerseke, Zierikzee en Goes aan doen. Een tweede colonne reed vanuit Vlissingen via Terneuzen en Oostburg en via het Bevrijdingsmuseum in Nieuwdorp naar Goes.
Op zowel 22 als 23 april heeft de VVVGFPI in samenwerking met het Bevrijdingsmuseum (Nieuwdorp) en het VrijwilligersHuis (Gemeente Borsele) een project georganiseerd, waarbij leerlingen van groep 7 en 8 en senioren uit de gemeente het museum hebben

bezocht. Behalve dat de KL 200 jaar jong is, is het dit jaar 70 jaar geleden dat de Slag om de Schelde plaatsvond. (het "Normandië van Noordwest Europa"). Na de Slag om de Schelde (najaar '44) zijn militairen van de Prinses Irene Brigade in Zeeland gestationeerd. In het museum hebben we als VVVGFPI met steun van het 17e bataljon en OTCRij een heel interessant programma kunnen verzorgen, met bijvoorbeeld: een rondleiding in het museum, een thema-expositie Prinses Irene Brigade, met veteranen van de Prinses Irene Brigade aanwezig, een presentatie van modern materieel, verzorgd door de D Compagnie 17Painfbat GFPI, de film "Slag om de Schelde" en de film "200 jaar Koninklijke Landmacht" en een gesprek met oud-strijders van de Prinses Irene Brigade en Afghanistan-veteranen. Thema: vrede is niet gratis…. Deze gesprekken waren zeer indringend. Per groep verzorgde Overste Marcel Duvekot (bestuurslid VVVGFPI) de inleiding over de Prinses Irene Brigade van verleden tot heden. Dhr. Frans van de Meeren (secretaris VOS KNBPI) maakte de verbinding door zijn persoonlijk verhaal te vertellen vanuit het perspectief van de jaren '40. Dat maakte bij jong en oud veel indruk. Dennis van Esch maakte met zíjn verhaal, de prijs van vrijheid natuurlijk heel tastbaar. Na het tonen van het filmportret "Dennis van Esch" koste het telkens weer moeite om een gesprek op gang te krijgen. Maar met de nodige zelfspot wist Dennis snel de eerste vraag los te peuteren. Zowel vanuit seniorenverenigingen, als vanuit de 7 scholen was er veel waardering voor het werk van de militair van toen en nu. Het was ook vanuit het perspectief van de VVVGFPI een bijzondere ervaring om zo een bijdrage te kunnen leveren aan het vergroten van het maatschappelijk draagvlak en historisch besef binnen onze maatschappij.

Dennis van Esch in veteranensweater

Overlijden Korporaal der eerste klasse Patrick Lagendijk

Als bestuur reageren wij met verslagenheid op het droevige bericht van overlijden van één van onze leden: de Korporaal1 Patrick Lagendijk, op de leeftijd van 29 jaar van C2Ost 17 Painfbat in de laatste week van juli. Namens onze vereniging zijn Kolonel Roland de Jong en Luitenant-kolonel Marcel Duvekot aanwezig geweest bij de uitvaart in Krabbendijke op 5 augustus en heb ik de familie en vrienden ons medeleven betuigt door het sturen van een condoleancebrief. Wij wensen familie en vrienden en vooral ook Patricks dochter Romy heel veel sterkte toe in de komende moeilijke tijd.

Kopij

Zijn er leden die iets te vertellen hebben over hun huidige of inmiddels afgesloten uitzending, of over hun vervolgloopbaan buiten defensie, stuur een goed verhaal met een paar foto's naar onze secretaris. Mocht je niet zo'n schrijver zijn, meldt je dan gerust aan voor een interview.

Sweaters

Voor diegenen die het veteranentenue wat te stijf vinden, hebben we een hele mooie sweater aangeschaft. Voor € 29,50 kunnen jullie deze bij de museumwinkel, of tijdens de reünies kopen.

Breng een nieuw lid aan en je krijgt een uniek cadeautje!

Ten slotte is ons ledental inmiddels gestegen tot bijna 650 betalende leden, maar we vertegenwoordigen circa 6000 (jonge) veteranen, dus: word betalend lid. Dan kunnen wij onze stem in de belangenbehartiging nog duidelijker laten klinken. Wil je jezelf of iemand anders aanmelden als lid van de VVVGFPI, dan kan dat bij onze secretaris vvvgfpi@home.nl of surf naar onze website www.vvvgfpi.nl. Op onze website kun je via het gastenboek of de links mogelijk ook je 'oude kameraad' terugvinden, artikelen over uitzendingen lezen en foto's bekijken. Afsluitend nog een allerlaatste verzoek van onze ledenadministratie; geef a.u.b. je nieuwe adres door als je verhuist.

Fuselier waar ben je, wat doe je en wat denk je

Voor deze rubriek hebben we deze maal de vragen voorgelegd aan Gertjan Kloters. Tijdens onze reünie in mei liep hij rond in een tenue van het Korps Mariniers. Daar moesten wij dus wel even iets meer van weten. Het resultaat kunnen jullie hieronder lezen.

Wanneer was je wat waar?

Vanaf augustus 1997 tot en met november 2000 ben ik in dienst geweest bij de Koninklijke Landmacht. Na de AMO en diverse functie-opleidingen werd ik ingedeeld bij de Alfa "tijger" Compagnie van het 17e Pantserinfanterie bataljon GFPI en wel bij het an-

Gertjan Paltsers.

titankpeloton als chauffeur pantserrups-antitank. Van september 1998 tot en met mei 1999 ben ik gedetacheerd geweest bij de Charlie "Pluto" Compagnie van het 17e Pantserinfanteriebataljon GFPI. Hier heb ik 6 maanden in Bosnië- Herzegovina, SFOR 5, in Novi-Travnik, als assistent-foerier meegeholpen in de bevoorrading tussen Busovaca, Knesovo, Sisava en Novi-Travnik. Na de missie kwam ik wederom bij de Acie antitank terecht, waarmee ik van januari tot mei 2000 met KFOR2 in Pizren als korporaal van het stafpeloton 5 maanden onderdeel geweest van de compagnie Fuseliers, die een route, een klooster en een Servische oma hebben beveiligd, contacten hebben onderhouden met de lokale bevolking, en een periode bij de Servische grens samen met het Amerikaanse leger de grens hebben beveiligd.

Noem één negatieve en één positieve ervaring tijdens die uitzending.

Tijdens beide missies waren er vuilnishopen, het vroor en de sneeuw laag lag op de vuilnis. Kleine kinderen met soms maar 1 schoen en geen jassen aan, liepen daar op zoek naar eten en drinken. Het waren verdrietige momenten, omdat wij niets konden doen om hun leed te verzachten. Wat mij het meest is bijgebleven is de hechte band tussen de Fuseliers. Een missie doet iets met de mens en een groep. Als ik aan de groep Fuseliers denk, dan komt er een glimlach op mijn gezicht.

Wat heb je gedaan tussen terugkeer uit het uitzendgebied en nu?

Na mijn missie KFOR2 heb ik de wachtmeesteropleiding voltooid bij de Koninklijke Marechaussee. Toen heb ik 6 jaar in Amsterdam bij de Nederlandsche Bank gewerkt als beveiliger van geldtransporten en in de binnenstad als extra politie-agent geholpen bij het bestrijden van criminaliteit. Daarnaast als pantserwagenchauffeur gediend bij een eenheid die ondersteuning bood aan onder andere het Korps Mariniers en de Brigade Speciale Beveiligingsopdrachten (BSB) van de Marechaussee. Omdat ik mij niet helemaal in de Marechausseecultuur kon vinden en om mijzelf verder te ontwikkelen, ben ik gaan studeren. Na het behalen van het diploma, ben ik na keuringen toegelaten tot het Koninklijke Instituut voor de Marine (KIM). Hier heb ik de officiersopleiding voltooid en ben met Zr. Ms. Tromp en Zr. Ms. Johan de Witt naar het Somalisch bassin en de Golf van Aden geweest in het kader van de anti-piraterij missie ATALANTA. Momenteel ben ik onderdeel van het N4 team bij het maritiem hoofdkwartier in Den Helder, waar alle operationele logistiek wordt beheerd van de Koninklijke Marine.

Heeft je uitzending invloed gehad op je manier van denken over maatschappelijke zaken.

Persoonlijk ben ik de stoffelijke zaken als een volle koelkast, warm stromend water, goede infrastructuur meer gaan waarderen. De cultuur in Nederland is niet te vergelijken met die uit een missiegebied. Ik ben meer gaan relativeren en ben erachter gekomen dat wij, als Nederlanders, het niet slecht hebben vergeleken met andere landen.

Maak je gebruik van de kennis en vaardigheden, opgedaan tijdens de uitzending, tijdens je dagelijkse werkzaamheden.

Momenteel maak ik voornamelijk gebruik van mijn kennis en ervaring van de missies Atalanta, aan de

9 september. Twee gevechtsgroepen van de Brigade krijgen de opdracht tot "woodclearing" in noordwestelijke richting, tot op 4 km van de brug van Beringen. Ze worden ondersteund door Britse tanks en er zijn veel krijgsgevangen, waaronder (Nederlandse) SS-troepen.

oostkust van Somalië. Als N4 ben ik verantwoordelijk voor alle operationele verplaatsingslogistiek voor heel CZSK (Koninklijke Marine). En gebruik mijn lokale contacten geregeld om schepen en mariniers te ondersteunen daar waar nodig.

Wat deed je besluiten om lid te worden van de VVVGFPI?
Vanaf het begin in 1997 tot nu, heb ik bij 3 krijgsmachtdelen gewerkt en heb overal veel meegemaakt en geleerd. Maar ik ben nooit vergeten waar ik mijn eed heb afgelegd en waar ik in eerste aanleg ben gevormd tot militair. Vanaf het moment dat ik wist van het bestaan van VVVGFPI, via Overste Emil Kaspers, ben ik direct lid geworden.

Hoe ziet de VVVGFPI er, volgens jou, over 10 jaar uit?
Goede bekendheid van het bestaan, in combinatie met bloeiende Fuseliersharten, welke misschien al jaren het garderegiment verlaten hebben, kunnen ervoor zorgen dat het ledenaantal verdubbelt.

Is er nog iets dat je kwijt wil.
Het zijn van Fuselier is iets speciaals, ondanks dat, als je actief dient, dit wellicht vanzelfsprekend kan worden gevonden. De verbondenheid met de groep met wie je diende, of het gezamenlijk zingen van ons lied, is na al die jaren niet meer routine en daarom in mijn beleving zeer bijzonder. Ons motto ben ik nooit vergeten en dit heeft mij gebracht tot waar ik nu ben: “Volo et Valeo”

Vereniging van Oud-Strijders Koninklijke Nederlandse Brigade Prinses Irene

Voorzitter: *Generaal-majoor b.d. R.W. Hemmes, Thorbeckelaan 74, 2564 BS 's-Gravenhage*
Secretaris: *F.C. van der Meeren, Noordsingel 23, 4611 SB Bergen op Zoom*
Bij overlijdensgevallen van leden van bovengenoemde vereniging graag bericht aan:
Nelleke Swinkels – van de Vorst, Esdoornstraat 21, 5682 CM Best, of e-mailadres:
nellekeswinkels@onsbrabantnet.nl. Tel: 0499-374444 en tel: 06-54796857.
Gelieve ook uw adreswijziging naar Nelleke Swinkels te sturen.
Website: *www.prinsesirenebrigade.nl*

“WETENSWAARDIGHEDEN VAN ONZE VERENIGING”

Tekst: Rudi Hemmes, Voorzitter van de Vereniging van Oud-Strijders van de Koninklijke Nederlandse Brigade “Prinses Irene”

Normandië

De herdenking op 6 juni, 70 jaar na D-Day, was heel indrukwekkend. Niet alleen omdat onze Koning en Koningin er waren, evenals de minister president en de minister van Defensie, maar ook door de sfeer van respect en waardering die de Fransen zo duidelijk bij zo'n gelegenheid uitstralen. HKH Prinses Irene was helaas op het laatste moment verhinderd.

Koningin Maxima maakt een foto van de jarige Lydia.

Rudi Hemmes legt een krans met ZKH Prins Jaime de Bourbon de Parme.

Zij werd vertegenwoordigd door de Beschermheer van onze jonge veteranen, ZKH Prins Jaime.
Op 5 juni hielden de Fuseliers en de oud-strijders een herdenking bij het monument bij het Château Saint Côme, waar het hoofdkwartier van de Irene Brigade in 1944 was. Daar was ook een Haagse me-

vrouw die op 6 juni 1944 was geboren en na 40 jaar vergeefs proberen, eindelijk door de minister van Defensie de mogelijkheid kreeg haar verjaardag op D-Day in Normandië te vieren. Zij was de hele reis onze gast.
U leest in deze Vaandeldrager meer over deze zeer geslaagde reis, die door Nelleke Swinkels en Henk Laurens voortreffelijk was georganiseerd.

Afscheid Hans Sonnemans

Op 12 juni werd in het Huis van de Genietroepen aan de Lunettenlaan in Vught afscheid genomen van Hans als baas van het museum van de Genie. Hij heeft een baan gekregen als baas van het museum van de Mariniers. Gelukkig blijft hij in zijn vrije tijd de controle behouden over ons eigen museum.

Inspecteur Generaal der Krijgsmacht

Op 25 juni werd afscheid genomen van Luitenant Generaal der Mariniers Ton van Ede als Inspecteur Generaal van de Krijgsmacht en tevens van de Veteranen. Hij gaat met leeftijdsontslag en heeft zijn functie overgedragen aan Luitenant-generaal Bart Hoitink van de Koninklijke Luchtmacht.

Veteranendag

Op 28 juni was het Nationale Veteranendag en die was weer prima georganiseerd. Het is jammer dat er nog maar 3 oud-strijders van de Irene Brigade meelopen vóór het Fuseliersdetachement. Zijn er niet meer "oude" mannen die 4 km kunnen lopen? Geeft u zich maar op bij onze secretaris. Die vertelt u wel waar u zich moet melden.

Draag Insigne Gewonden (DIG)

Stephanie Schoenmakers.

Op 26 aug werd het DIG uitgereikt aan de Korporaal der Eerste Klasse Stephanie Schoenmaker, een gewondenverzorger die in Afghanistan haar werk heel goed heeft gedaan, maar er een Post Traumatische Stress Stoornis (PTSS) aan heeft overgehouden. Wij vermelden de uitreiking van dit soort onderscheidingen normaal gesproken niet in deze rubriek, maar deze onderscheiding, of liever gezegd: de aanvankelijke weigering van deze onderscheiding aan Stephanie door hogere machten bij Defensie, heeft veel stof doen opwaaien in onze geledingen. In een tijd dat men met PTSS nauwelijks rekening hield. Gelukkig waren er Fuseliers die heel duidelijk hebben gemaakt wat een schande het is, om iemand gezond uit te sturen en als ze met een psychische stoornis terugkomt je daar niets van aan te trekken, haar uit de dienst ontslaat en je er verder niet mee bemoeit en ook vindt dat zij geen DIG verdient. Gelukkig wordt daar tegenwoordig zorgvuldiger mee omgesprongen en mocht ik persoonlijk de DIG aan Stephanie uitreiken, in het bijzijn van Commandant 13 Mechbrig Bgen G. van Keulen en het hele bataljon.

Activiteiten

Op 5 september was de herdenking van de bevrijding van Beringen, waar tevens een koorduitreiking plaats vond.
In de week van 15 – 21 september werd met tal van activiteiten, Operatie Market-Garden herdacht. Ook hier waren weer diverse oud-strijders aanwezig. Tony Herbrink hield op 15 september een speech voor alle veteranen uit Zuid-Oost Brabant over zijn ervaringen tijdens de invasie.

Wat nog komen gaat

Op 25 oktober is de Herdenking van de Slag om de Schelde in Bergen op Zoom.
Op 27 oktober is de herdenking van de bevrijding van Tilburg.
Op 7, 8 en 9 november vindt de herdenking plaats in Wolverhampton en Congleton.
Op 12 december is er weer een beëdiging en koorduitreiking in Colijnsplaat.
Ik neem aan dat 70 jaar na de bevrijding van Noord Brabant en Zeeland voor deze herdenkingen veel belangstelling zal zijn.
Ik hoop dan ook dat velen van u in de gelegenheid zullen zijn, verschillende van deze herdenkingen bij te wonen.

Ik kijk naar u uit.

21 september. Burgers in de omgeving van Eindhoven staan naast de straat en verwelkomen de vele geallieerde eenheden van het "Garden" grondleger. Luchtlandingstroepen "Market" veroveren de bruggen bij Eindhoven, Nijmegen en Arnhem voor een snelle opmars van het grondleger, richting het noorden.

70 JAAR D-DAY, HERDENKING IN NORMANDIË

Tekst: Kolonel der Fuseliers b.d. Tony Herbrink

Het programmaboekje en al de verdere voorbereidingen, uitgevoerd door Nelleke Swinkels- van de Vorst en Henk Laurens, voorspellen een zeer goede, gezellige en zelfs grootse uitvoering van de herdenking van de invasie in Normandië in juni 1944.

Woensdag 4 juni, vertrek naar Normandië

Op woensdag 4 juni 2014 verzamelden alle deelnemers en gasten zich bij gebouw 29 voor een kopje koffie/thee en om 09.00 uur startte de bus met 27 inzittenden de reis naar Hazeldonk, om aldaar nog enkele gasten uit Bergen op Zoom en Den Haag op te nemen. Na een kop koffie werd de reis voortgezet naar Normandië, alwaar wij aankwamen bij het hotel Les Villas d' Arromanches. Nadat de bagage op de kamers was gebracht, vertrokken wij per bus naar het tentenkamp, waar de Charly Compagnie zijn bivak had opgeslagen en waar wij, door de voorzitter VOSKNBPI en de commandant van het Garderegiment Fuseliers, Luitenant-kolonel Nico Boom, welkom werden geheten voor deelname aan het diner. Na een voortreffelijke maaltijd bracht de bus ons terug naar ons hotel, alwaar nog enige tijd een gezellig samenzijn was, onder het genot van een calvados of een whisky

"Normandy's 100 days"

Donderdag 5 juni was er een goed ontbijt, waarna de bus ons vervoerde naar Arromanches Circular Cinema 360, alwaar de film "Normandy's 100 days" ons weer volledig terugbracht in de activiteiten, die daar plaatsvonden op en rond D-Day , 6 Juni 1944. Vervolgens gingen wij verder naar Breville, om precies te zijn naar het Chateau St-Côme, het voormalig hoofdkwartier van de brigade, waar wij eerst een herdenking hadden bij het gedachtenis-monument en vervolgens te gast waren bij de huidige bewoner van het kasteel.

De maaltijd was bijzonder goed verzorgd en aansluitend was er een interview door een vertegenwoordiger van RTL en het NRC met medewerking van de oud-strijders van de brigade, die daar ter plaatse in augustus 1944 een opstelling in de frontlijn hadden. Het televisie-interview werd diezelfde avond om 19.30 uur weergegeven op de Nederlandse televisie bij RTL 4. Het was de bedoeling om daarna een "battlefield" tour te maken, maar vanwege het afgesloten zijn van de weg, omdat prins Charles van Engeland daar zou passeren, was dat niet mogelijk en bleven wij ter plaatse om hem te zien. Hij passeerde de plaats, maar hij stopte niet en dus een grote teleurstelling voor de aanwezige Engelse en Schotse veteranen.

Wij verlieten St-Côme en met enige vertraging kwamen wij terug bij ons hotel en hadden daar een heerlijke BBQ, verzorgd door het bataljon. In het hotel werd er door een aantal van de gasten nog enige tijd genoten van een drankje en een gezellige babbel.

D Day

Vrijdag 6 juni was uiteraard dé dag. Na het ontbijt, vertrokken wij naar het Plein 6 Juin in Arromanches, waar de nationale herdenking plaats vond in aanwezigheid van onze Koning Willem-Alexander, Konin-

gin Maximá, ZKH Prins Jaime de Bourbon de Parme, premier Rutte en mevrouw Hennis-Plasschaert, de minister van Defensie. Na de diverse toespraken, werden de oud-strijders naar de Salles des Fètes geleid voor een ontmoeting met ons koningspaar. Met per tafel een oud-strijder met partner en enkele gasten van het Garderegiment, dronken we met het koningspaar een gemoedelijk kopje koffie. Jammer genoeg was de tijd te kort om bij iedereen aan tafel te zitten, maar dat werd gecompenseerd door de premier, de minister van Defensie en de commandanten van de Krijgsmachtdelen. De Koningin sloot aan mijn tafel de samenspraak af met de opmerking dat zij in een korte tijd veel hadden gehoord over de brigade en haar activiteiten.

Frans en Isabella van der Meeren in gesprek met Koning en Koningin

Handdruk van president Obama

Om 12.15 uur vertrok het koninklijk paar naar een lunch met alle aanwezige staatshoofden. Ik was uitverkoren daarbij aanwezig te zijn. In het voertuig waarin de hofdames van de koningin zaten, mocht ik meerijden. Op de plaats van bestemming, werd ik afgezet bij militairen van andere landen, die ook aan mochten zitten bij de lunch. Direct daarna passeerden alle staatshoofden en zag ik onze koning en koningin naar mij wuiven, net als minister Hennis-Plaschaert. Zelfs de president van de USA kwam naar mij toe en gaf mij als enige een stevige handdruk en felicitatie; dat ik dit nog mee mocht en kon maken!

Ik zal u niet vermoeien met het neerschrijven van de Franse termen, die op het menu voorkwamen. Wel mag ik zeggen dat het heel erg lekker was en, om de opmerking van een Belgische collega te gebruiken: zeker voor herhaling vatbaar!

Het was al bijna 15.00 uur toen ik in een busje werd afgeleverd in Ouistreham om de internationale herdenking mee te maken. Na enig vraagwerk, werd ik door iemand van de leiding naar de plaats gebracht waar mijn collegae reeds aanwezig waren. Aldaar luisterden wij geruime tijd naar muziek en toesprake. De sprekers kregen allemaal veel applaus, maar president Hollande van gastland Frankrijk, kreeg niet alleen aan het einde van zijn toespraak applaus, maar ook gedurende de toespraak, wanneer er een punt van zijn regeringsbeleid aan de orde was.

Na afloop werd in Restaurant 6 Juin in Arromanches het diner geserveerd, waarna door de echte diehards nog een glaasje werd genuttigd in de bar van het hotel.

Pont Audemer

Zaterdagmorgen 7 juni werd de thuisreis aanvaard en werd er in Pont Audemer een tussenstop gemaakt om daar een herdenkingsceremonie bij te wonen in de voortuin van het gemeentehuis van Pont Audemer, het eerste Franse stadje dat de Prinses Irene Brigade in augustus 1944 had bevrijd. Vaandeldragers, de Vaandelwacht van Garderegiment Fuseliers Prinses Irene en de Band of Liberation stonden al klaar en de burgemeester heette iedereen persoonlijk welkom. Na speeches van de burgemeester, Hoofdlegeraalmoezenier b.d. Jan van Lieverloo en veteraan Rudi Hemmes, volgde de kransleggingen. Ter afsluiting volgde er in het gemeentehuis nog een gezellig samenzijn, onder het genot van champagne en een borrelhapje. In de bus aangekomen vertelde ik via de intercom aan de inzittenden hoe ik destijds hangend aan een Belgische tank met mijn peloton net buiten dit stadje werd afgezet. Ik was er nog maar net of ik hoorde dat de bruggen in het stadje door de Duitsers werden opgeblazen. Huis

voor huis moest worden uitgekamd op aanwezige Duitse soldaten. Enkele werden daarbij krijgsgevangen gemaakt. Ik heb nog maar eens benadrukt, dat in tegenstelling tot andere verhalen, wij de eersten waren die dit stadje hebben bevrijd.

Na een heerlijk slotdiner in Hotel Van der Valk in het Belgische Nazareth, werden Nelleke en Henk terecht nog even in het zonnetje gezet en nam het gezelschap afscheid van elkaar. In een korte tijd waren er innige contacten ontstaan en een ieder keek met veel genoegen op deze reis terug.

IK WAS DAAR

Tekst: Frans van der Meeren, secretaris VOSKNBPI

Ik was daar
Aan het invasiestrand
Waar vele het leven lieten
Voor onze vrijheid.
Waar onze koning, koningin
en veel regeringsleiders
respect toonden
voor dee'z bevrijding strijders.
Ik was daar om te herdenken
wat 70 jaar geleden is gebeurd
het schone strand
met bloed besmeurd.

21 september. De Irene Brigade maakt deel uit van het gigantische grondleger van "Market-Garden" en passeert in de nacht van 20 op 21 september de Nederlandse grens. Hier een jeep met een herkenbaar Irene Brigade embleem.

22 september. Het einddoel van de Irene Brigade is het bezetten van het Koninklijke paleis bij Apeldoorn. Doordat de Britten de brug bij Arnhem niet kunnen behouden en terug worden geslagen over de Rijn, loopt Market-Garden vast. De Brigade krijgt dan opdracht om de belangrijke verkeersbruggen bij Grave te beveiligen. Een Lloyd Carrier van de Verkenningafdeling patrouilleert door het land van Maas en Waal.

HERDENKINGSPLECHTIGHEID PRINSES IRENE BRIGADE, TIELT-WINGE 70 JAAR, 6 SEPTEMBER 1944 – 2014

Tekst: Jo Peeters uit Tielt-Winge

In 2009 werd er onder impuls van Richard van de Velde, zoon van een voormalig lid van de Prinses Irene Brigade, in samenwerking met de gemeente Tielt-Winge, een gedenkteken opgericht aan de kerk van St. Joris-Winge, voor de drie gevallen leden van de Prinses Irene Brigade tijdens de bevrijding van het Hagelandse dorp in België.
Op 6 september 1944 vielen ze, bij het binnenrijden van het dorp vanuit Leuven, in een Duitse hinderlaag met artillerievuur. Co-rijder van de Bren-carrier Henk de Groot werd dodelijk gewond, verbindingsmotorrijder Anton Bijlsma en soldaat Anthoon Bonte overleden twee dagen later aan hun verwondingen.

Helaas was hun offer in de jaren daarna wat in de vergeethoek geraakt. Het gedenkteken, dat wat verscholen zit achter het oorlogsmonument aan de kerk van St. Joris-Winge, kon een grondige kuisbeurt gebruiken, snoeiwerk en onkruid wieden waren evenwel aan de orde. Hetgeen we dan ook gedaan hebben ! Gewapend met snoeischaar, maaier en poetsdoek werd de rustige plaats rond het gedenkteken weer netjes en kreeg het weer het respect dat het verdiende…

Het monument wordt gepoetst

Herdenkingsplechtigheid op zaterdagavond 6 september 2014

Om 18.00 werd er samengekomen voor de kerk van St. Joris-Winge. Langs de sociale netwerken hadden we via het "Huis van het Belgisch-Franse Verzet" een oproep gedaan naar onze bevriende groeperingen, een groep van fijne mensen, die het in ere houden van ons historisch erfgoed hoog in het vaandel dragen. Ook de Nationale Strijdersbond afdeling Tienen gaf ons het sein dat zij met hun vaandels gingen aanwezig zijn.

Herdenking bij het monument.

Stefaan Hackelbracht, combat piper, representatief van het Seaforth Highlanders Regiment, stemde onmiddellijk in om de plechtigheid op te luisteren met de bagpipes. Daarnaast gingen ook leden van living history groeperingen uit onze randgemeenten op onze oproep in en zij waren paraat op het afgesproken uur.
Ondanks dat de gemeente deze herdenking niet ondersteunde, kwam burgemeester Rudi Beeken toch langs en richtte een woordje van lof en dank voor ons initiatief. Na de toespraak van hem en organisator Jo Peeters, werden er bloemen neergelegd door het Huis van het Belgisch-Franse Verzet en de delegatie van de Nationale Strijdersbond afdeling Tienen. Tijdens deze bloemlegging bracht de combatpiper "Amazing Grace" ten hore, een emotioneel moment…
Na de bloemlegging werd de nodige eer betoond met een eresaluut en de Last Post. Het Nederlandse en het Belgische volkslied werden ten gehore gebracht. Zoals afgesproken werd iedereen dan nog uitgenodigd om mee te gaan naar het punt op de Leuvensteenweg, aan de rand van het dorp, waar exact 70 jaar geleden de tragedie zich voltrok in de loop naar de bevrijding.

Hulde aan de plaats des onheil

Kruisje met opschrift op de plek des onheils

Daar er op de plaats waar Henk, Anton en Anthoon aangeschoten werden door de Duitse artillerie en een Duitse tank vanuit het centrum van St. Joris-Winge, geen gedenkteken staat, besloten we deze plaats toch even een "teken" te geven. Voor de plechtigheden werd er een wit kruisje geplaatst door Jo Peeters, met een klein opschrift rond de feiten die er 70 jaar geleden gebeurden.
Ook hier werd er door Sofie - in naam van alle aanwezigen- een krans neergelegd aan het kruisje, opgeluisterd door de tonen van de bagpipes.
Ter afronding werd er een eresaluut gebracht onder de bugeltonen van de Last Post.

We maakten alvast afspraak voor de volgende editie in 2015, met de belofte van ons, om hier een jaarlijkse traditie van te maken!

Zij zullen niet meer "vergeten" worden!!!

Groeten uit België!!!

BRIGADE IRENELAAN

Tekst: Richard van de Velde, zoon van oud-brigadelid Daan van de Velde en initiator van de website www.prinsesirenebrigade.nl

In heel Nederland zijn er vooral de laatste dertig jaar veel straten, pleinen en viaducten naar de Prinses Irene Brigade genoemd. Op de website www.prinsesirenebrigade.nl zijn ze onder de knop "P.I.B.-Monumenten" allemaal in beeld gebracht. Door intensief onderzoek kwam ik er pas sinds kort achter dat de voormalige gemeente Bolsward de primeur voor Nederland heeft gehad. Ook in deze gemeente is een straat naar de Prinses Irene Brigade genoemd, maar niet zoals gebruikelijk……

Brigade Irenelaan in Bolsward.

Op 1 augustus 1956 doet de Stichting Bolsward Historie aan het college het volgende voorstel: "In de verzetswijk, nabij het Julianapark, zou een Irene-Brigadestraat allerminst uit de toon vallen en bevrediging

schenken aan sommige burgers in onze stad, die suggesties in deze richting hebben gedaan". Op de raadsvergadering van 22 augustus 1956 wordt het advies ter harte genomen: "Overeenkomstig de suggestie van de Culturele Commissie zouden wij de laatste straat (laan) van deze wijk willen noemen naar de Koninklijke Brigade Prinses Irene, in welke naam zowel het verzet, als de bevrijding tot uitdrukking komt." Echter wordt dan diezelfde avond het volgende besluit genomen: "De straat evenwijdig lopend aan de Secretaris Haitsmalaan, tussen de J.J. Boomsmalaan en het straatgedeelte: Brigade Irenelaan". Bij navraag kon de huidige gemeente Sudwest-Fryslan geen reden geven voor deze vreemde naamgeving. De schrijfwijze is in ieder geval uniek voor Nederland!

Vereniging van Oud-Strijders Indië-Bataljons Garderegiment Prinses Irene

Organisatie: VVVGFPI.Contactpersoon Nicole Hooft, Waterweegbree 28, 4823 NC Breda, Tel. 06-28265036. e-mail: NGJ.Hooft@mindef.nl
DB VOSIB (in ruste). H. (Harry) Vleeming, (voorzitter) St. Willebrorduslaan 8, 6931 ES Westervoort, Tel.026-3118271.
Th.J. (Theo) van Alst (secretaris) Nic. Beetsstraat 29, 6901 LW Zevenaar, Tel 0316-524002, e-mail: t.alst@upcmail.nl
W.G. (Wim) ter Horst (penningmeester) Emmalaan 15, 7204 AT Zutphen, Tel.0575-510207 e-mail: wg.terhorst@upcmail.nl
Bankrekening (IBAN): NL13ABNA0532560396 t.n.v. Ver. Oud Strijders Indië Bataljons Garde Regiment Prinses Irene te Breda.

NEDERLANDSE VETERANENDAG OP ZATERDAG 28 JUNI

Tekst: Wim ter Horst.

Alweer de tiende Nederlandse Veteranendag en het wordt steeds beter en drukker. Een recordaantal bezoekers van ca. 95.000. Tel daarbij de 5000 deelnemende veteranen en je hebt de 100.000 bij elkaar. Ook dit jaar kreeg ik weer een uitnodiging voor de Ridderzaal, maar helaas is mijn lieve echtgenote op 13 februari j.l. overleden, waardoor het voor mij totaal anders was dan voorgaande jaren. Gelukkig was mijn kleindochter Leanne bereid om mij te begeleiden op deze dag. Dat was een goede greep.

Foto B.J. v.d. Elshout: Wim ter Horst met zijn kleindochter

Mijn trein vertrok om 7 uur vanuit Zutphen en zij woont in Nijmegen, maar in Arnhem op het NS station troffen we elkaar en zo zijn we gezamenlijk naar Den Haag gereisd. Aldaar stonden pendelbusjes klaar, die ons naar de Ridderzaal brachten, waar we Generaal Vermeij en Luitenant-kolonel van Dijk, resp. voorzitter en secretaris van de VVVGFPI hebben ontmoet.

De traditionele opening van Veteranendag in aanwezigheid van Koning Willem-Alexander en vele andere hoogwaardigheidsbekleders verliep vlekkeloos. Premier Rutte sprak in zijn toesprak zijn bewondering uit voor de inzet van militairen bij oorlogs- en vredes missies. Met name noemde hij de 92-jarige William Ramakers, die destijds als 18-jarige meevocht bij de verdediging van de Maasbruggen in Rotterdam. Ook werd genoemd de 31-jarige Irak- en Bosnië Ve-

Foto B.J. v.d. Elshout: Overzicht van een volle Ridderzaal

teraan, Anke Dorpmans, die na de uitzending werd getroffen door een posttraumatische stress stoornis. Beiden waren in de Ridderzaal aanwezig.

Er werden korte clips vertoond, waarin o.a. .een Libanonveteraan zijn verhaal deed over zijn ervaringen en bevindingen tijdens deze missie. En een vrouwelijke Afghanistanveteraan sprak in haar clip over haar eigen ervaringen tijdens haar missie en over de mogelijkheden en onmogelijkheden, die een moeder van twee jonge kinderen heeft tijdens zo'n uitzending. Uiteindelijk koos ze toch voor haar kinderen.

De muzikale ondersteuning was in handen van een ensemble van de Marinierskapel, alsmede de begeleiding van de twee solisten Fabienne en Douw Bob. Deze laatstgenoemde gaf een zeer fraaie uitvoering van "Brother in Arms"

Op het Binnenhof werden, na afloop van het programma in de Ridderzaal, de gebruikelijke Herinneringsmedailles Vredesoperaties uitgereikt. De minister van Defensie Jeanine Hennis-Plasschaert wees er in haar toespraak op, dat nu eindelijk de Veteranenwet volledig in werking is getreden. Opening Veteranenloket etc. Ook richtte zij zich persoonlijk tot de reeds eerder genoemde vrouwelijke Afghanistanveteraan en spelde haar, Suzanne Kos, de "zilveren thuisfrontroos" op en haar twee jonge dochters het thuisfrontmedaillon.

Van de vele persoonlijke verhalen, geschreven door veteranen, die allemaal zijn beoordeeld door een jury, onder voorzitterschap van Gerdi Verbeet, de vorige voorzitter van de Tweede Kamer, zijn er tien gebundeld en in boekvorm verschenen. Het eerste exemplaar werd op het Binnenhof door Gerdi Verbeet (vergezeld van de tien schrijvers) overhandigd aan Koning Willem-Alexander.

Na een goedgekozen lunchbuffet werden de aanwezigen verwezen naar de tribunes in afwachting van de Koning met zijn gevolg en het grote defilé, waaraan dit jaar zo'n 5000 veteranen deelnamen. Dit defileren gebeurde in groepen, al dan niet met gecamoufleerde, zwarte gezichten, of gehuld in "dierenhuiden", met volledige bepakking, lopend, of in rijdende voertuigen, of meerijdend óp zo'n voertuig. Kortom, al dit moois en fraais werd met een daverend applaus begeleid, zowel langs het hele parcours door het publiek, als ook langs de tribunes achter en in de nabijheid van het platform, van waarop het defilé werd afgenomen door de Koning. Uiteraard was in dit defilé "Prinses Irene" ook vertegenwoordigd. Drie (stoere) mannen van de "Brigade" voorop, daarachter de "Indië-bataljons " met banierdrager Tymen Ploeg en vlagdrager A.F.M. Seegers" voorop. Aansluitend volgde VVVGFPI onder leiding van Martin Faas, gevolgd door de parate eenheid van het 17 Pantserinfanteriebataljon GFPI.

Truck met 3 meerijdende Vosib leden.

Tijmen Ploeg met banier

Na afloop van het defilé kwamen er al snel meerdere bussen, die de tribunegasten naar het Malieveld brachten, waar inmiddels ook de deelnemers aan het defilé waren aangekomen. Hier werd genoten van een hapje en een drankje en werden de oude vriendschapsbanden nog weer eens verstevigd. Na een uitstekende nasimaaltijd te hebben genuttigd, gingen we met een zeer goed geslaagde 10e Veteranendag in ons achterhoofd, vermoeid en wel naar huis.

Vierde bataljon GRPI

Garderegiment

1946-1950
Reünie Commissie
4e Bataljon

Organisatie: VVVGFPI. *Contactpersoon Nicole Hooft, Waterweegbree 28, 4823 NC Breda, Tel. 06-28265036. E-mail: NGJ.Hooft@mindef.nl*
4e Bat. GRPI: *Contactpersoon Th. J.(Theo) van Alst, Nic. Beetsstraat 29, 6901 LW Zevenaar, Tel. 0316-524002. E-mail: t.alst@upcmail.nl*

HOLLAND - ZWEDEN

TEKST: Afkomstig uit het persoonlijk archief van L. Noordam
Bewerkt door Wim ter Horst

Jopreg. 11 juni 1948 SITOEBONDO

Op de de Aloon Aloon te Sitoebondo knettert' een radio. Er omheen zit een groep soldaten. P.C.J. (red. een korte golf radiozender vanuit Nederland naar Nederlands-Indië) zendt de voetbal wedstrijd Holland-Zweden uit en de vele sportliefhebbers luisteren vol spanning naar de verrichtingen van het Nederlands Elftal.

De mannen rond de radio zijn van de Ondersteunings Compagnie van het 4e Bataljon Prinses Irene. Ze maken een meerdaagse veldtocht door Oost Java en hebben hun kwartieren op het ogenblik opgeslagen te Sitoebondo.

Hoe die radio in dat tijdelijke kwartier terecht' is gekomen?
Wel, dat was vrij eenvoudig. In de vooravond mochten de mannen Sietoebondo in.
Sommigen gingen naar de bioscoop, anderen wandelden zo'n beetje door het stadje, doch enkele verstokte voetballiefhebbers gingen eens kijken, of ze hier of daar een radio konden vinden, ten einde de voor hen zo belangrijke interlandwedstrijd te kunnen beluisteren.

Ze hadden geluk, want bij de Commissaris van Politie stond een schitterende radio. Of zij die konden lenen? Wel, dat kon gebeuren, mits wij de radio de volgende morgen maar terug brachten.

Dat was voor geen dovemans oren gezegd en zo kwamen Soldaat van Rij uit Arnhem, Aarsen uit Amsterdam, van de Fitsch uit Oud Aden vol trots met een 'groot radio toestel aanstappen. Dat was me wat. Snel werd de antenne gespannen, het toestel aangesloten en, even gezocht naar verschillende radio stations. Marsmuziek van Soerabaia'; Jazz uit Australië, gamelan uit Djocja, en dan Batavia, marsmuziek, in afwachting van de wedstrijd Holland - Zweden. "Dat was 'm" !
Stoelen en kussens werden aangesleept. Korporaal Derksen uit Arnhem kon nog net even de post verzamelen en wegbrengen met zijn truck.
Waar soldaten zitten, worden brieven geschreven; er was dus heel wat post.

Daar kwam de P.C.J. De wedstrijd kwam goed door en het enthousiasme kende, na het eerste Nederlandse doelpunt, bijna geen grenzen.
Nederland won van de Zweden.
Hoe kon het ook anders met zo'n stel enthousiaste supporters daar ver weg in de Tropen!

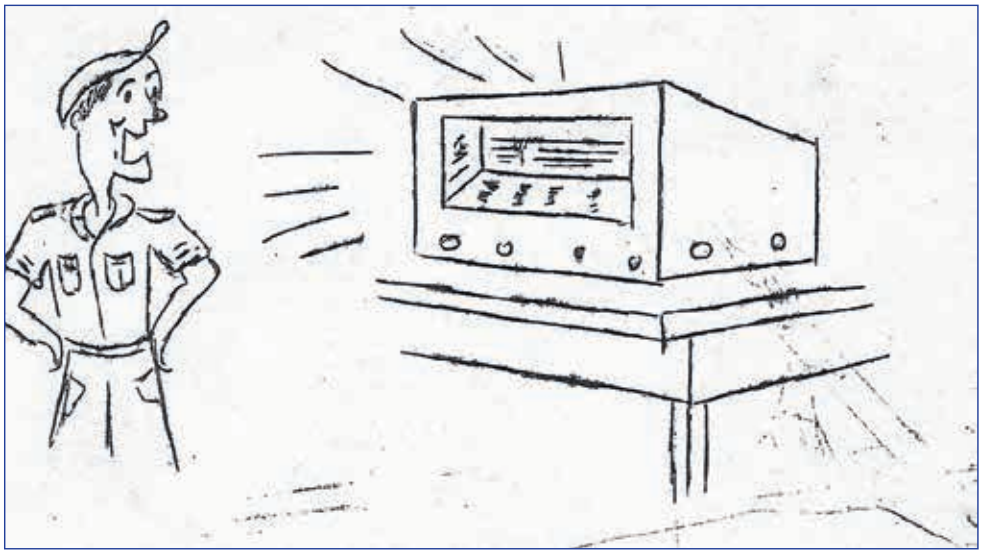

24 september. Een brencarrier van de Gevechtsgroep in verdekte opstelling, onder aan de dijk, in de richting van de Graafse verkeersbrug. Tot 17 oktober blijven de Brigademannen actief in en om Grave en het land van Maas en Waal.

25 oktober. Vanuit Hilvarenbeek rukken Shermantanks met de infanteristen van Gevechtsgroep II op, voorafgegaan door de Verkenningsafdeling, in de richting van Tilburg. De aanval loopt echter vast bij het riviertje de Oude Leij, bij de wijk Broekhoven.

Vijfde bataljon GRPI

Organisatie: VVVGFPI. *Contactpersoon Nicole Hooft , Waterweegbree 28, 4823 NC Breda, Tel. 06-28265036. E-mail: NGJ.Hooft@mindef.nl*
5e Bat. GRPI: *W.G. (Wim) ter Horst, Emmalaan 15, 7204 AT te Zutphen. Tel.0575-519207. E-mail: wg.terhorst@upcmail.nl*

UIT HET DAGBOEK VAN F. MULDER, 5 GRPI - VERVOLG VAN VAANDELDRAGER 110 (REDACTIE: VANWEGE DE AUTHENTICITEIT ONVERKORT WEERGEGEVEN)

Bandoeng:

25 juli – 23 augustus 1949

Over een hobbelige weg ga ik per konvooi naar Padang, waar mijn papieren in orde gemaakt moeten worden voor mijn reis. In Padang word ik gelegerd in de subsistentencompagnie van de KL (red. een subsistentencompagnie was een eenheid waarin militairen tijdelijk werden ondergebracht, in afwachting van nadere indeling). In het hoofdkwartier van de “U”- brigade wikkelt men mijn papieren af voor vlieg- en bootpassage, medische bescheiden, keuringskaart, marsorder en vaccinatiebewijs. Het vliegtuig is volgeboekt, zodat mijn reis waarschijnlijk pas kan aanvangen op 30 juli. Dan wachten we maar vier dagen in deze toch moordend hete stad. Het einde van de Poehassa (red. vastentijd) is duidelijk in aantocht, want iedereen sjouwt met grote stukken karbouwenvlees en de passar-malam (red. Aziatische jaarmarkt) wordt op het “U’-brigadeplein opgebouwd. Mijn verveling wordt verjaagd met aardappelschillen in de keuken, galerijwacht en met toeren met een motorrijder, die mij urenlang de stad laat doorcrossen.

Op 27 juli is het Mohammedaans Nieuwjaar- Hari Raja.

Op 28 juli vlieg ik eindelijk vanaf Tabing naar Java. Na een serieuze controle, de riemen vast en met denderende motoren maken we ons los van Sumatra. Padang glijdt onder me vandaan en de bossen flitsen onder je door als stronkjes boerenkool. 2000 km worden overbrugd in drie uur tijds. Als we Java naderen, glijden kleine eilandjes en veel vissersprauwen onder me door. Op Kemajoran wordt geland en de service van de stewardessen en koelies is groots.

(Misschien was ik de laatste tijd niet veel meer gewend.) Op het vliegveld staan Constellations, Pipercubs, Jagers, Catalina's en Amerikaanse vliegtuigen uit Indo-China. Per auto gaat het dan via Meester Cornelis naar de Koning Willem III school, Salemba, waar ik word gelegerd bij het Subsistentenbataljon van de KL, en waar dagelijks zo'n 500 man doortrekken. Het gehele bataljon telt 2000 man.

Foto G.L. Dröge….Batavia

Op 30 juli ga ik de lucht weer in, vlieg 200 km ZO - waarts, de bergen tegemoet en na een klein half uur met veel remous in de lucht, land ik op het vliegveld van Bandoeng, Andir. Een KLM-bus neemt me mee de stad door en ik ontdek dat de chauffeur niet weet, waar de Leger-Psychologische Dienst gehuisvest is. Een MP'er wordt aangehouden die een Chinees dwingt ons naar het Subsistentenkader in Bandoeng te rijden, een stad waar 20.000 Europeanen leven en werken.
De dag erop meld ik me. De rest van de dag wordt passagieren toegestaan in de mooie winkelwijk "Braga". Hier is alles schoon, in tegenstelling tot Batavia. Na morgen is het drie dagen testen in huize "Panorama" in het officiers-selectiecentrum te Lembang. Ik ben nr. 36. Getest wordt door een psychiater en een teamleider. De rangonderscheidingstekens gaan van je schouder af en het programma voor de komende dagen ziet er als volgt uit:

Eerste dag: openingswoord, schriftelijk werk;
Tweede dag: interviews, gesprekken met teamleider, psychiater, commando-interesse-organisatietesten;
Derde dag: sport, spel, stormbaan, studiekring en sluiting.

Op de eerste dag draaien allerlei figuren je voor de ogen, waarvan je als fröbelwerk symmetrische vormen moet maken; 150 vragen volgen hierop over de onderwerpen van talen tot godsdienst toe. Parate kennis wordt getest, een opstel geschreven.

Op de tweede dag vinden testen buiten plaats, waar je je met stukken touw, te korte planken, ballast en munitie moet verplaatsen over "oneindige diepten" en "te brede kali's".
De derde dag bestaat uit sport met het nemen van een hindernisbaan en stormbaan en in teamverband volleyballen onder de ogen van de examinatoren. De test van 4 augustus is voorbij en ik keer terug naar de Subcompagnie, waar blauwe baretten liggen in een opleidingskamp van de Koninklijke Marechaussee, de groene baretten van het Korps Commando troepen en tenslotte de paratroepen met hun rode baretten.

Om 6.00 uur 's morgens klinkt het hoorngeschal "Als je niet opstaat, blijf je maar liggen, moet je maar weten, wat er van komt", doch dat geldt niet voor mij. We trekken ons niets aan van appèls en staan als heren pas om 10.00 uur op. In het militaire clubhuis vermaak ik me best. Daarentegen vinden er in de Oranjeclub elke avond vechtpartijen plaats, wanneer daar dronken 7-dec.-divisie militairen elkaar te lijf gaan. Het mooiste hotel is dat van Savoy-Homan. Het is de eerste keer dat ik een echt vrij weekend heb met echt uitgaan. Je kunt per bedja (red. fietstaxi) voor een paar centen een mooie taxirit maken door de stad. Het is tijd om leuke souvenirs te kopen, zoals batikwerk en houtsnijwerk.
In de kazerne word je 's morgens wakker gemaakt door trompetgeschal, etensborden rinkelen, de radio wordt hard aangezet, doch ik, als "vakantieganger" trek me daar niets van aan, draai me nog eens om in bed onder de klamboe en wacht op de terugreis. Als de Sultan van Djocja met 200 man lijfwacht het Savoy-hotel binnengaat, is het "Merdeka" –geschreeuw niet van de lucht (red. Merdeka: Maleis woord voor vrijheid/onafhankelijkheid).

Op 15 augustus breekt de dag aan dat ik terug moet. Per auto word ik naar het station van Bandoeng gebracht, alwaar een trein met twee locomotieven de reis naar Batavia over 200 km. in vier uur tijd zal moeten afleggen.

Foto G.L. Dröge: AMVJ gebouw Batavia

Om 8.00 uur 's morgens vertrek ik en zie een prachtige natuur aan me voorbij gaan. We rijden over 15 grote bruggen, over diepe ravijnen, door een tunnel van twee km lengte en we passeren Poerwakarta, Tjikumpeh en Krawang. 50 km voor Batavia wordt het terrein vlak en tegen de middag is de treinreis voorbij. Wederom naar de Subcompagnie op een zaal van 200 manschappen en het wachten is op een boot naar Sumatra. In deze wereldstad van 1,3 miljoen inwoners, is het passagieren ook fantastisch, zeker langs het Molenvliet, de drukste stadswijk, waar, in langzaam stromend vies bruin water, de inlanders onder het belgerinkel van trams, hun was doen, tanden poetsen, plassen, mandiën etc.; leve de hygiëne!!

Na de Chinese buurt komt men op het Koningsplein, het oudste deel van de stad met de Amsterdamse poort, het heilige kanon met vruchtbaarheidsteken, de uitkijktoren van Johan Pieterszoon Coen uit de tijd van de Oost-Indische Compagnie en de Schutterscitadel met het duurste hotel van Batavia: Hotel des Indes.

Foto G.L. Dröge: Kathedraal Batavia.

S-ireentje 75

Organisatie: VVVGFPI. *Contactpersoon Nicole Hooft, Waterweegbree 28, 4823 NC Breda, Tel. 06-28265036.*
E-mail: NGJ.Hooft@mindef.nl
6e Bat. GRPI: *H. (Harry) Vleeming, St. Willebrorduslaan 8 , 6931 ES Westervoort. Tel. 026-3118271*

TABAK

Tekst: Piet Peters, 3-3-412 (6 Irene).
Bewerkt door Wim ter Horst.

Redactie: onderstaande tekst is door de redactie ingekort wegens plaatsgebrek. Echter als anekdote is het tekenend voor de tijd waarin "onze jongens" naar Indië gingen. Daarom hebben we besloten om de kern van het verhaal van Piet Peters van 6 Irene in deze rubriek op te nemen.

"Er mag gerookt worden".

Een veel gehoord woord in Militaire dienst. Wat is er sindsdien veel veranderd. In de jaren 1945-1955 is er veel tabak in rook opgegaan, het was gewoon, er was (bijna) niemand die niet rookte en er was niemand die alarm seinde voor longziektes.
Ik denk aan de vele militairen met een schip op weg naar Indië. Tijdens ons verblijf in de Oost was er een maandrantsoen van 300 sigaretten, dat hoorde bij de voeding.
Als we tekort kwamen: voor 20 cent kocht je een pakje van 20 stuks.

In Indië werden ze gefabriceerd en er waren 3 soorten. De gele verpakking was "Kansas", die rookte ietwat scherp. De Oranje verpakking was een wat lichtere sigaret en deed een beetje flauw aan. De naam was "Metropool". De blauwe pakjes bevatte "Escort", dat was de meest gevraagde. "Highway" (wat al gauw verbasterd werd tot "Heimwee") was ook een merk, dat werd vergeleken met "Apenhaar"

De enkelen die niet rookten zaten gunstig, er was een levende handel, want niemand van de rokers had voldoende aan 300 sigaretten per maand. In die tijd floreerde de tabakswinkel.
In die tijd was er ook een sigarenrace en voor de zeer zware rokers was er shag-tabak, dat varieerde van licht tot zeer zware soorten. De meest ervaren roker ging van lieverlede over van lichte tabak, via half zwaar, naar heel zware shag.

De tijden zijn inmiddels wel veranderd: roken wordt inmiddels gezien als hoogst ongezond en is van lieverlede uitgebannen uit het openbare leven in ons land. In de militaire rantsoenen vinden we ze niet meer terug.

Afbeelding uit Taaie en Neut van Tjalie Robinson:

27 oktober. Twee dagen lang wordt er zwaar gevochten aan de Tilburgse gemeentegrens. Het lukt echter niet om door te stoten. In de morgen van 27 oktober werd in deze radiowagen het bevel ontvangen om terug te trekken, waarna een bataljon van 15e Schotse Divisie de aanval voortzet. Nog dezelfde dag wordt Tilburg bevrijd door de Schotten.

31 oktober. Een verbindingswagen in het dorpje Rijen, waar de Brigade enkele dagen verblijft na de acties bij Tilburg. De schade aan het voertuig is zeer waarschijnlijk nog van de beschieting bij Sint Joris Leeuwe op 6 september.

Zevende bataljon GRPI, bataljon Berdjalan

Organisatie: VVVGFPI. *Contactpersoon Nicole Hooft , Waterweegbree 28, 4823 NC Breda, Tel. 06-28265036. E-mail: NGJ.Hooft@mindef.nl*
7e Bat. GRPI: *W.G. (Wim) ter Horst, Emmalaan 15, 7204 AT, Zutphen. Tel. 0575-519207, T. (Teus) Meijer, sociaal contactpersoon voor de regio Zuid West Nederland en J.P.J.M.(Sjaak) Besteman, sociaal contactpersoon voor de regio Nood West Nederland.*

GESCHIEDSCHRIJVING VAN 7 IRENE, AANGELEVERD DOOR LEDEN VAN HET BATALJON, SAMENGEVOEGD DOOR WIJLEN MR. C.W. LABREE (BIJ LEVEN BURGEMEESTER VAN BARNEVELD). DESTIJDS LUITENANT BIJ 7 GRPI - VERVOLG VAN VAANDELDRAGER 110.

Tekst bewerkt door Wim ter Horst

Het deel van de reis van Sorong naar Manokwari, waar de 4e Compagnie onder commando van Luitenant Schrover aan land ging, slaan we over. Dit is in de nummers 105 en 106 al uitgebreid omschreven.

BIAK.

Zo waren nu Luitenant Schrover en de Vaandrigs Kuiper, Van Oppenraay en Van Lijden in Manokwari achtergelaten in hun koele kazerne. Een laatste nacht van slapen aan boord , in de koelte van de, door de maan beschenen tropenzee en daar ontwaakten de heren van de Eerste Compagnie bij Biak met zijn steiger en palmen en grijze wegen onder een bewolkte lucht. Om zes uur in de ochtend arriveerden zij. Een evenwijdig aan de kust lopende steiger, die daaraan op beide uiteinden verbonden was.

Foto P. de v.d. Schuren: Kust van Biak

Papua woningen op palen aan het strand. Daar achter quonset-hutten (red. een halfronde golfplatenhut, ook wel bekend als nissenhut) in het groen van het struikgewas. Geen “boerenkool”, zoals we die overal hadden gezien: vlak land, dat wel iets aan Holland deed denken. Het kamp lag een kilometer of zes van de haven, onderweg had je het gevoel door de Veluwe te rijden, het verschil lag alleen in de weg. Onophoudelijk zwierde de auto van de éne kant naar de andere om gaten en kuilen te ontwijken. Die weg werd op een gegeven moment breder; links lag aan zijweggetjes een grote groep gele quonset-hutten, daarna zwenkte je een plein op en ziedaar de verblijven voor de eerste compagnie, een rij bruine houten barakken, keurig gevuld met bedden (met springveren matras) en ruime kasten: tien per barak, en dan ook nog een gezellig zitje.

Dat plein werd verder nog omringd door een kerk (die “kathedraal” werd genoemd), een kantine, die er uitzag als een restaurant, een stel loodsen en een garage. Maar het was een plein, dat “Kathedraalplein” en de kerk was een bewijs, dat men uit golfplaat nog best een architectonisch verantwoorde kerk - met toren - kan construeren. Golfplaat is grijs of bruin. Dat waren de kleuren van dit plein. Een eind verderop lagen langs een kustweg enkele quonsets; dit was de “Zeedijk”, wie daar woonde had uitzicht op het plaatselijke zwembad, een samenstel van bamboestokken die net boven het water van de zee een vierkant pad vormden, op palen rustend op de koraalbodem.

Binnen het vierkant was het goed zwemmen, al moest een mens uitkijken voor zee egels of de wit-zwarte zeeslangetjes, die giftig waren. Even ten noordwesten van het kampement lag het z.g. ‘’Nicakamp” (Ne-

Foto P. de v.d. Schuren: Zwembad op Biak

therlands-India Civil Administration), waar het Binnenlands bestuur resideerde. Dr. J. V. de Bruyn, de bekende "Jungle-Pimpernel", was burgemeester van Biak, toen de Eerste Compagnie er gevestigd was. Er waren voorts twee vliegvelden: de Mokmer-strip en de Borokoe-strip. De omgeving van deze vliegvelden was doorkruist met allerlei wegen uit de Amerikaanse tijd. Sommige liepen dood, andere leidden naar dumps of naar de z.g. "Oriontrail", een weg die in het heuvelgebied evenwijdig met de Zuidkust zo'n veertig kilometer naar het Oosten liep en waar op regelmatige afstanden zijwegen op uitkwamen, die blijkens de hier en daar nog op de hoeken staande bordjes "M-ROAD", "N-ROADIt, "O-ROAD", enz. geheten hadden.

Dat was uit de tijd, dat langs die Oriontrail reusachtige Amerikaanse kampen hadden gestaan, met theaters, bioscopen, kerken en wat niet al. Maar hoewel zij toentertijd plaats geboden hadden aan een 125.000 Amerikanen en het een onafgebroken af en aan moet zijn geweest van jeeps, trucks, kanonnen en allerhande voertuigen, lag nu alles in rust; kakatoes vlogen op uit het struikgewas, dat alles overwoekerde - zelfs de fundamenten van al die barakken waren niet meer te onderscheiden - en de Orion-trail liep tenslotte dood in de jungle. In de wirwar van wegen waren de autodumps moeilijk te vinden. Toch hebben de mannen van de Eerste Compagnie ze gevonden, die honderden en honderden voertuigen, die er destijds splinternieuw waren neergezet in lange rijen. Vijf jaar geleden waren ze daar opgesteld door mensen die elkaar vrolijk toeriepen.

Toen waren de stemmen weggegaan en was de stilte gekomen, waarin ze langzaam verroestten en verteerden. Ze stonden daar, de motorkap omhoog. Het was om te huilen, zo triest. Wanneer je bij de haven kwam uit de richting van het KL-kamp, maakte de weg een bocht naar het Oosten en bracht je langs vele kampongs tenslotte in Saba op de zuidoostelijke hoek van het eiland. Elke keer opnieuw was het een feest om daar te rijden, niet vanwege de toestand van de weg, maar vanwege het gevoel, dat je kreeg van "bevrijder" te zijn.

Foto P. de v.d. Schuren: Bezoek aan een kampong

Overal groetende en wuivende mensen langs de weg - op Sumatra was dat wel anders geweest. Hier was, als iemand van 7~GRPI stopte in één van de kampongs, het gejuich niet van de lucht. De Kepala Kampong" (red. dorpshoofd) kwam met veel vertoon en buigend hem begroeten, kleine naakte kereltjes verdrongen zich met de vinger in de mond om hem heen en renden bij zijn vertrek roepend en wuivend nog een paar honderd meter achter zijn jeep aan.

Kort voor de Soevereiniteitsoverdracht (27 december) verschenen er drie Catalina's boven het eiland en landden op de Borokoestrip. Uit elk ervan stapte een klein leger van officieren van de MLD, voor wie inderhaast het nodige onderdak moest worden verzonnen. Zij behoorden tot het Vliegtuigsquadron 7, waarvan de drie resterende Catalina's te Sorong werden gestationeerd. De Souvereiniteitsoverdracht zelf zal dank zij deze gebeurtenis aan menigeen' s aandacht zijn ontsnapt. Het squadron stond onder commando van Luitenant ter zee Vlieger der Eerste Klasse (red. "majoor"), J .C .Petschi. Helaas een rang hoger dan die, waarop onze compagniescommandant mocht bogen.
De eerste compagnie werd aangevoerd door de kapitein J.C .Reeser, nota bene de enige beroepsofficier, die het hele Bataljon rijk was. Onze Bataljonscom-

mandant, de Luitenant-kolonel L. Vriesman, was tot zijn pensionering beroepsofficier geweest, bij het KNIL, maar voor de tijd van dit commando als KL-reservist in dienst getreden. Ons leger had blijkbaar een ernstig tekort aan professionals! Wat daarvan zij, de kapitein nam zijn taak: “de veiligheid van het eiland te verzekeren door het uitzetten van wachtposten en het uitzenden van patrouilles” hoog op. Dat betekende tevens, dat degenen die op een gegeven ogenblik niet voor wachtdienst of patrouilles waren aangewezen, vooral tot taak hadden zich intensief in theorie en praktijk van aanval, verdediging en inwendige dienst te oefenen. Dat viel vaak niet mee: de meesten konden de lessen wel dromen, terwijl bij de bakkerij, de slagerij, de telefooncentrale, de radiozender, de keuken en waar niet, trouwens? telkens vacatures ontstonden, door het vertrek van de desbetreffende functionaris naar Nederland. De aantrekkelijkste vacatures ter wereld: het leek er op, alsof de Eerste Compagnie uitsluitend uit gediplomeerde, slagers, telefonisten, koks en radiomonteurs bestond. Wie zo’n baantje mocht bekleden, had dan wel het gevoel zijn tijd nuttiger te besteden dan de rest, maar kreeg het daarmee nog niet gemakkelijker, vooral de voedselvoorziening was niet eenvoudig. Het eiland zelf, opgetrokken uit karang, leverde nauwelijks iets eetbaars op. Gedroogde boontjes en beton van gedroogde aardappelen was al, wat je noemt: “haute cuisine”

Foto P. de v.d. Schuren: Kampong op Biak

Meer gebruikelijke maaltijden bestonden uit rijst met gedroogde boontjes, en wie een keer het voorrecht had van spruitjes te mogen eten, was een maaltijd lang druk doende zich met veel armgezwaai de zwerm dikke, gonzende groene en blauwe vliegen van het voedsel weg te houden, die onmiddellijk op de geur afkwam. Biak was in die tijd een “moeilijk” eiland. De zon schitterde op het koraal, dat op het vlakke gebied aan de Zuidzijde, waar auto’s reden en veel mensen woonden, slechts een dunne begroeiing kende. Het was er heet en vochtig. Als er boven het eiland een grijs wolkendek hing was alles grijs. De patrouilles gingen altijd naar dezelfde kampongs, het eten was altijd hetzelfde en de ontspanning (bier in de kantine, openluchtbioscoop op halve oliedrums als zitplaats, bezoek aan de “Jappengrot”) was ook altijd eender. Dezelfde film (“Hellzapoppin” bijvoorbeeld) werd doorgaans vier, vijfmaal door dezelfde mensen bekeken.

4 november. De Batterij Artillerie neemt deel aan de parade ter gelegenheid van de bevrijding van Tilburg, waarbij Prins Bernhard en het gemeentebestuur aanwezig zijn.

Bataljonsflitsen

Bataljonsbarbecue

Smakelijk!

"Hard werken is hard ontspannen" is binnen de Landmacht een veel gehoorde uitdrukking. Het bataljon is de afgelopen periode druk aan het werk geweest en vanmiddag (27 augustus) verzamelde het bataljon zich bij gebouw 150 voor de bataljonsbarbecue. Overste Boom haalde voorafgaand aan de bbq nogmaals aan hoe trots hij is op zijn eenheid en alle medewerkers van buitenaf, waaronder de LO/Sport- organisatie, de Geestelijke Verzorging, de afdeling P&O en de Koninklijke Marechaussee. "Zonder deze "enablers" zou ons werk niet mogelijk zijn" haalde de overste aan. De bbq werd gehouden als blijk van waardering, om na het harde werk van de afgelopen periode ook met z'n allen eens hard te kunnen ontspannen.

Lekkers aan het schroeien.

Met de hand aan het Vaandel het afleggen van eed of belofte.

Beëdiging en koorduitreiking

32 militairen van 17 Painfbat GFPI hebben op 28 augustus met de hand op het Vaandel de eed of belofte afgelegd. Zij beloofden of zwoeren trouw aan de Koning, onderwerping aan de krijgstucht en gehoorzaamheid aan de wetten. De beëdiging is verplicht voor iedere militair en bij wet geregeld. Aansluitend vindt normaal gesproken de traditionele koorduitreiking plaats, echter dit keer gebeurde dat pas op 5 september tijdens de herdenking in Beringen (BE).

C Compagnie maakt kennis met nieuwe voertuigen

Fuseliers van de C Compagnie, die in Afghanistan zijn geweest, hebben tijdens de voorbereiding, of op missie al kennis kunnen maken met de Bushmaster en de Mercedes Benz 280 CDI. Voor het complete personeel van de compagnie staan de komende maanden in het teken van kennismaken met en het testen van deze (nieuwe) voertuigen. Zo werd in lesvorm de bepakking bekeken. Alle kleppen, luiken en vakjes van de voertuigen gingen open en werden leeggehaald om overzichtelijk te maken uit welke artikelen de voertuiguitrusting bestaat en waar het thuishoort.

Bushmaster gaat binnenste buiten

C Compagnie draait pilot

De tactische concepten voor het gemotoriseerd optreden zullen verder worden ontwikkeld en in het komende half jaar worden getest door Fuseliers van de C Compagnie. In die periode wordt nauwkeurig bekeken of de tactische en technische concepten in de praktijk uitvoerbaar zijn en waar eventueel bijstelling nodig is.

Kennismaken met de nieuwe MB

Kinderweekend GFPI 2014

Op 6 en 7 september is wederom het jaarlijks terugkerend kinderweekend gehouden. Het weer was geweldig en daarmee was het weekend al bij voorbaat geslaagd. Bijna 40 kinderen werden op zaterdagochtend bij de regimentsbar "gedropt" en achtergelaten door de ouders. Gelukkig waren er ook ouders die zich opgegeven hadden als begeleider en samen bleven met de kinderen op de kazerne. Na het aanmelden zijn de kinderen in 3 leeftijdsgroepen op pad gegaan en hebben tot en met zondagmiddag een druk, maar vooral leuk programma beleefd, waarbij de volgende onderwerpen aan bod zijn gekomen:

- Nemen van de hindernisbaan
- Beklimmen van de klimtoren
- Verplaatsen met voertuigen door het terrein
- Schieten in de simulator
- Oriënteren in het terrein
- Zwemmen
- Kanoën

Op zondagmiddag zijn in het bijzijn van alle ouders de diploma's uitgereikt door de bataljonscommandant en werd het weekend afgesloten met een BBQ en de nodige drankjes.

Kinderweekend GFPI 2015

Ook volgend jaar zal er wederom het kinderweekend plaatsvinden. Dit weekend is voor de kinderen van 6 t/m 15 jaar van alle regimentsgenoten van hoog tot laag, van jong tot oud.

Uitreiking Draaginsigne Gewonden Korporaal der Eerste Klasse b.d. Schoenmaker

Op 26 augustus ontving Korporaal der Eerste Klasse b.d. Schoenmaker het Draag Insigne Gewonden (DIG). Zij ontving het DIG als gevolg van verwondingen die zij heeft opgelopen tijdens de uitvoering van de missie ISAF. Met het uitreiken van het DIG wil Defensie de waardering, erkenning en dankbaarheid kenbaar maken en uitspreken voor de inzet, incasserings- en doorzettingsvermogen van de Korporaal der Eerste Klasse b.d. Schoenmaker tijdens de missie ISAF.

Voor deze gelegenheid was het niet Brigadegeneraal van Keulen of Overste Boom die het insigne mocht uitreiken, maar op verzoek van de korporaal zelf reikte Generaal-majoor b.d. Hemmes het insigne uit. Korporaal der Eerste Klasse Schoenmaker en Generaal-majoor b.d. Hemmes hebben door de jaren heen een zeer goede band opgebouwd en het was voor haar een eer dat "opa" het insigne mocht opspelden.

Generaal-majoor b.d. Hemmes speldt het draaginsigne op.

Uitvaart en begrafenis Kpl1 Lagendijk

Onder grote belangstelling van naasten en collega's is op 5 augustus in het Zeeuwse Krabbendijke met beperkte militaire eer de uitvaartplechtigheid en begrafenis gehouden voor Korporaal der Eerste Klasse Patrick Lagendijk. Met een erehaag en militaire draagploeg werd hij naar zijn laatste rustplaats geleid.

Na het afscheid werden door de Majoor Bakker de eerbescheiden (Nederlandse vlag, onderscheidingen, invasiekoord, baret, etc.) overhandigd aan zijn naaste relatie.

Patrick Lagendijk is op 29 juli overleden, hij was 29 jaar en werkzaam bij de Sie6/C2ost van 17 Pantserinfanteriebataljon Garderegiment Fuseliers Prinses Irene.

Bataljonsnieuws

SCHIETWEEK ONDER DE DUITSE ZON: HALTERN NIVEAU 2/2+

Door: Tweede-luitenant Timmermans

Na een periode van relatieve rust vanwege de rotatie in de West, is de A Compagnie weer volop in beweging. Eerst de oefening Basic Tiger en een week later Haltern. Ondanks de turbulente tijd, gaan de Tijgers vol vertrouwen voorwaarts.

De schietweek in Haltern stond in het teken van niveau 2/2+. Dinsdag en woensdag werden de groepen de baan overgejaagd door enthousiaste hoofd schietinstructeurs en baancommandanten. Opmars na opmars en de ene opstelling na de andere werden betrokken. De klapschijven hebben zelden zo gelegen als tijdens de acties van de mannen van de A Compagnie. Terwijl de groepen hun acties ontplooiden, liepen de nieuwe uitgestegen commandanten achter hen aan om de communicatie af te vangen en hen van de nodige informatie te voorzien: mijnenvelden verrezen links dan wel rechts van de groepen terwijl UAV's (onbemande vliegtuigen) de vijandelijke troepenbewegingen in de diepte waarnamen. Gelukkig zorde de "cadi" voldoende voor verkoeling na de acties: de barkaarten gingen mee naar de baan voor koele blikjes.

De consolidatie wordt uitgebouwd tot opstelling: Fuseliers zoeken haastig hun nieuwe posities.

De sectoren worden nauwkeurig verdeeld.

Na twee succesvolle dagen op niveau 2, was het donderdag tijd voor de uitgestegen pelotonscommandanten om met hun 2 groepen voorwaarts te gaan. De eerste schietdagen wierpen nu hun vruchten af. De acties verliepen goed: Fuseliers, groepscommandanten en de pelotonscommandanten speerden en sprongen het gevechtsveld over om de vijand in de flank aan te grijpen. Bij de ietwat hogere temperaturen en de vele acties hadden de mannen na een hele week speren een BBQ verdiend. Echter, de Tijgers van eenheid 6 hadden er nog geen genoeg van: een speedmars terug completeerde hun schietdag.

De verdiende BBQ kwam er, tezamen met de Beren van de C Compagnie, waarmee we het kamp de gehele week moesten delen. Tijdens het samenzijn werd er genoten van voldoende vlees en enkele biertjes. De avond was een mooie afsluiting op een zeer geslaagde oefening.

De Tijgers bereiden zich ondertussen weer voor op de volgende schietweek in Bergen. Dit zal de laatste keer zijn dat de A Compagnie in deze hoedanigheid van zich laat horen. De week na Bergen zal het overgrote deel immers overgaan naar de Charlie, waar ze op informele wijze al kennis mee hebben gemaakt. Zowel de schietweek in Haltern als de aankomende in Bergen zal ertoe bijdragen dat we de Tijgers met een gerust hart kunnen overdragen aan twee etages boven ons.

De schietoefeningen werden verzwaard met enkele gewonden.

Nazuiveren, de actie is geslaagd!

FIRST (FORCE PROTECTION) IN MALI

Door: Eerste-luitenant Freek van Roosmalen, PC/Detachementscommandant 1 FP-peloton CLAS, D-Compagnie 17 Painbat GFPI

Begin dit jaar is de Nederlands missie in Mali van start gegaan onder de vlag van de Verenigde Naties (VN). Onder de missienaam Multidimensional Integrated Stabilization Mission in Mali (MINUSMA) heeft Nederland een aantal hoogwaardige capabilities ter beschikking gesteld aan de VN. Deze capabilities zijn: special operation forces (Korps Commandotroepen incl. ondersteuning), inlichtingen- en analysecapaciteit en een hoogwaardig luchtwapensysteem, oftewel de AH-64 Apache. Deze capabili-

ties worden ondersteund door diverse Nederlandse ondersteunende en logistieke elementen. Op een stafelement in Bamako na, opereren bijna alle Nederlanders vanuit de stad Gao op het klimatologische grensgebied tussen de Sahara en de Sahel. In het afgelopen voorjaar hebben tijdens de Nederlandse ontplooiing in Gao Fuseliers onverwacht een zeer grote rol gespeeld. Met dit artikel wil ik u als regimentsgenoot dan ook graag op de hoogte brengen over deze plotselinge inzet.

Person search in uitvoering

Aanwijzing en formatie.

Donderdagmiddag 6 februari jl. was het dan eindelijk weer zover, een nieuwe missie! De D Compagnie werd aangewezen om een infanteriepeloton samen te stellen van 39 man, inclusief AMV'er (Algemeen Militair Verpleegkundige), voor het uitvoeren van beveiligingstaken in het op te bouwen Nederlandse kamp in Gao. Wat onze opdracht precies inhield, hoe lang we weg zouden zijn en wat onze taken zouden gaan worden kon niemand ons te vertellen. Zoals u weet is de D Compagnie geen organieke infanteriecompagnie en werd het peloton samengesteld uit anti-tankers, mortieristen en enkele mensen uit het stafpeloton en het Fire Support Team.

Slaaptenten

Hoe blij iedereen ook was, het besef dat het al over drie weken zou zijn kwam snel. Meestal is er veel meer tijd om voor te kunnen bereiden op een missie echter door de operationele noodzaak in Mali was deze zeer kort. Na een week schieten, de missie gerichte opleiding en een week verlof zou het al zover zijn. Bij het thuisfront kwam het nieuws ook als een donderslag bij heldere hemel, maar gelukkig konden alle noodzakelijk maatregelen op tijd worden geregeld.

In-rotatie.

Op 3 maart vertrokken de eerste 12 personen van ons peloton onder leiding van opvolgend pelotonscommandant, Jurgen van Rhienen, en groepscommandant Jeroen Lentjes. In eerste instantie dachten wij dat zij een soort kwartiermakerdetachement voor ons zouden zijn maar dit bleek tot onze grote teleurstelling niet het geval. Anderhalve week eerder hadden we namelijk al vernomen dat we niet meteen als peloton zouden worden ingevlogen in verband met de logistieke prioriteitenstelling en beperkte legerings- en opvangmogelijkheden in het gebied. Bijna twee maanden en ontelbare wijzigingen later, vertrok ik met 14 anderen naar Gao, om de jongens die er al zaten eindelijk te kunnen gaan ontlasten; zij zijn gedurende de eerste periode vrijwel 24/7 ingezet. Vanwege onderbezetting hebben zij per persoon per week 106 uur wacht gelopen.

Vlag van Dcie in het Malinese zand

De laatste 12 mannen, inclusief onze AMV'er Bram Smits, vertrokken enkele dagen later naar de hoofdstad Bamako om daar de komst en assemblage van de vier Apache's te beveiligen, voor ongeveer drie weken, voordat zij door zouden vliegen naar Gao.

In een periode van vijf maanden is het peloton uiteindelijk in drie fases "in-geroteerd" en heeft het daarbij zes verschillende groepsprocessen moeten doormaken. Ondanks het feit dat we ad hoc waren samengesteld en een groot aantal pelotonsleden elkaar pas in het gebied leerden kennen lukte het om een start te kunnen maken met invulling van de opdracht.

Kamp Castor.

Uiteindelijk is het peloton in zijn geheel in Gao terecht gekomen. Het klimaat drukte een grotere stempel op de inzetbaarheid van het personeel dan verwacht. Er waren dagen bij dat het kwik tot 69 °C steeg terwijl wij door de opstart van de missie nog moesten werken vanuit provisorische faciliteiten. In de tenten was het bijvoorbeeld niet mogelijk om overdag achterstallige rust in te kunnen halen aangezien de airco niet in staat was de temperatuur aangenaam te houden. Naast de wachtdiensten moesten er nog veel zaken opgestart worden, waaronder de bouw van wachtposten en checkpoints in samenwerking met de pantsergenie en het opstellen van consignes en procedures. Op het kamp viel het peloton uiteindelijk onder het luchtmacht-detachement waaronder ook de beveiligers van de Apache's vielen, het OGRV-peloton (Object Grondverdediging) van de vliegbasis Leeuwarden. Met betrekking tot de buitenring werd er met name veel samengewerkt met de inlichtingencompagnie, Korps Commando Troepen en de Senior National Representative (SNR), Overste De Wolf, om een start te kunnen maken met de Force Protection voor kamp Castor. Tussen alle werkzaamheden door werd er gelukkig wel tijd gevonden om het WK-voetbal in Brazilië te volgen. Aangezien dit buiten was, moest er natuurlijk tijdens elke wedstijd van het Nederlands elftal een zandstorm voorbij komen. Toch was dit een welkome afwisseling… als je geen dienst had.

First in...

Het is mooi om een keer mee te maken hoe een missie opgestart wordt. Hierdoor ontstonden veel mogelijkheden en vrijheden die we met beide handen hebben aangegrepen. Het gaf een goed gevoel dat we bij vertrek uit Gao heel concreet konden zien, wat we als peloton bereikt hadden. Ook hebben we ervoor kunnen zorgen dat de aflossing, een peloton van de A Compagnie, in een meer gespreid bedje terecht kwam dan dat bij ons het geval was. Zij hebben de fakkel overgenomen, nadat ze net twee maanden terug waren uit Curaçao. De uitzending is uiteindelijk rustig verlopen; afgezien van enkele raketbeschietingen (inslagen lagen buiten het kamp) en kleine incidenten aan de poort, is iedereen zonder kleerscheuren thuis gekomen.

Aantal observatieposten

Fuseliers zijn sinds maart dit jaar verantwoordelijk voor de beveiliging van kamp Castor in Gao. Zij doen dit zeer professioneel en met een groot verantwoordelijkheidsbesef, ik denk dat u daar samen met mij zeer trots op kunt zijn.

PRIMEUR: FIRE SUPPORT TEAM A COMPAGNIE ALS EERSTE NIVEAU III GECERTIFICEERD

Door: Kapitein Michael Mastenbroek, Commandant Fire Support Team 17 Painfbat Acie

Vorig jaar oktober was het dan zo ver. Na een lange periode vol onduidelijkheid werd er vorm gegeven aan het nieuwe vuursteuncoördinatieconcept Fire Support Team (FST). Dit is een reorganisatie die de voorwaartse waarnemers combineert met de Forward Air Controller-groepen van de brigades. Het oogmerk van het concept is om grondgebonden vuursteun tegelijkertijd in te zetten samen met luchtsteun van bijvoorbeeld Apache gevechtshelikopters of F16 straaljagers. Het FST bestaat uit zes man en treedt op met twee Fennek's. Vanaf het moment van oprichting was er eigenlijk geen helder en beproefd document waarin alle antwoorden stonden. Hierin onderkende het A-FST en het Joint Fire Support Coordination Center (JFSCC, voorheen het Vuursteun Coördinatie Centrum, VSCC) een kans om in de ont-

Terugkoppeling met het team tijdens commandovoering

wikkeling van het FST-optreden binnen de Koninklijke Landmacht een voortrekkersrol te spelen. Dit gezien het feit dat het A-FST het enige team was, en tot op heden nog steeds is, dat compleet gevuld en opgeleid is.

Fennek in de achterwaartse close up

Uiteraard waren er naar aanleiding van de oprichting van de FST's wel nieuwe handboeken geschreven, maar was er in het voortraject geen mogelijkheid geweest om deze "nieuwe" basis gevechtstechnieken (BGT'n) en procedures te beproeven middels een pilot. Daarnaast was er qua materiaal ook nog het een en ander nog niet geleverd. Dit had tot gevolg dat het team een tijdelijke en werkbare manier van optreden moest verzinnen. Dit is gelukt en dus konden de BGT'n en procedures getraind en beproefd worden! Vrij snel steeg het niveau van het team en was het in staat om gecombineerd als FST op te treden en grondgebonden vuursteun en luchtsteun op een veilige en snelle manier in te zetten. Het werd dus tijd voor het hoger niveau om te gaan denken aan een certificering, welke de gestelde eisen in de handboeken kon testen bij het FST. Daarnaast zou het FST met het behalen van de NIV III-certificering uitzendgeschikt zijn. In het ontwikkelen van de NIV III-test heeft het JFSCC van het bataljon een zeer grote rol gespeeld in samenwerking met de Vuursteunschool. Het werd dus een feestje van het 17e Bataljon!

Dit alles heeft ertoe geleid dat afgelopen juli de test en het FST gereed waren voor de primeur. De test vond plaats op de bakermat van de artillerie, het Artillerie Schiet Kamp (ASK) in 't Harde, en duurde in totaal twee dagen. Tijdens de test werd er voornamelijk gelet op niveau III, echter werden zaken die opvielen op niveau 1 en 2 ook genoteerd en teruggekoppeld. Speerpunten waren onder andere: commandovoering, het ondersteunen van een gemechaniseerd gevecht en uiteraard leiding geven binnen het FST door commandant en plaatsvervanger.

De uitgangssituatie was dat de pantserinfanteriecompagnie in een verzamelgebied zat en zich moest voorbereiden op een verdediging in bataljonsverband. Zaak voor het FST dus om op het plan van de compagnie een plan voor de vuursteun te maken, om de verdediging zo goed mogelijk te steunen! Na de commandovoering en verkenningen ging het team samen met een gesimuleerde compagnie de startlijn over en werden verschillende events opgespeeld door het JFSCC, welke de test leidde. Tijdens de test kreeg het team bezoek van de bataljons-/regimentscommandant, Overste Boom, en de eigen compagniescommandant, Kapitein Luijten, die bijzonder waren geïnteresseerd in het verloop van de test. Daarnaast kwam de Plaatsvervangend

Hoog bezoek in de TACP OP

Commandant Landstrijdkrachten, Generaal-majoor Mark van Uhm, ook met eigen ogen zien hoe het A-FST onderweg was om het eerste gecertificeerde FST van de Koninklijke Landmacht te worden. Daarnaast onderstreepte hij het nut en belang van de Fire Support Teams binnen de Koninklijke Landmacht van vandaag de dag.

Na het bezoek van de generaal was de test ten einde en was het wachten op de uitslag. Gelukkig liet deze niet lang op zich wachten en kreeg het team vrij snel te horen dat het gecertificeerd was! Dit was een mooie afsluiting na een bewogen en drukke periode van driekwart jaar, waarin het A-FST van het moment van formeren tot het moment van certificering behoorlijk druk is geweest in binnen- en buitenland.

Graag wil ik persoonlijk iedereen bedanken die heeft meegeholpen om de test mogelijk te maken in zowel de voorbereiding als de uitvoering, en in het bijzonder Kapitein van den Nieuwenhuizen en Opperwachtmeester Pol van ons eigen JFSCC . Nu richt het team zich op het waarborgen van de kennis en ervaring die afgelopen tijd is opgedaan en zal deze ook delen, indien hier vraag naar is vanuit andere teams.

MIJN UITZENDING ALS LIAISON NEGOTIATION OFFICER MINUSMA ASIFU ISRCOY

Door Kapitein de Haas, Hoofd Sectie S2

Als hoofd Sectie 2 van ons bataljon was ik begin dit jaar druk doende met de voorbereidingen voor het toekomstig gemotoriseerd optreden van ons bataljon. Maar na een verzoek van JISTARC (red. afkorting voor het NL "Joint Intelligence, Surveillance, Target Aquisition and Reconaissance Commando") voor een officier met inlichtingen achtergrond en kennis van de Franse taal, om naar Mali te gaan, kon ik gewoonweg niet weigeren. Toen de bataljonscommandant zijn akkoord gaf, ben ik mij volledig gaan richten op deze nieuwe VN-missie MINUSMA (red. VN-vredesoperatie genaamd: Mission multidimensionelle intégrée des Etats Unis pur la stabilisation au Mali). Met Mali was onze sectie 2 natuurlijk niet onbekend, Adjudant-onderofficier Dijkhuizen had 4 maanden lang samen met onze Belgische collega's de EUTM- missie (red. Europese Unie Trainings Missie in Mali) ondersteund. De Franse taal vormde ook geen obstakel aangezien ik een stevige basis van huis uit had meegekregen. Wat kleine voorbereidingen treffen en in geen tijd was ik klaar om te vertrekken.

Ik zou als LNO (Liaison Negotiation Officer) voor de ISRCOY (Intelligence Surveillance Reconnaissance Company) gaan werken in Gao. Deze ISRCOY valt onder ASIFU (All Source Information Fusion Unit) dat vanuit Bamako opereert. Deze eenheid heeft als taak om hoogwaardige inlichtingenproducten te genereren en hiermee de leiding van de missie te adviseren en te informeren.

GAO

30 april jl. ben ik vanuit Eindhoven naar Bamako en vervolgens naar eindbestemming Gao gevlogen. Het eerste wat mij en de anderen opviel was de verzengende hitte die ons tegemoet kwam bij het uitstijgen van het vliegtuig. Na een acclimatisatieprogramma van enkele dagen kon ik mijn functie als LNO gaan vervullen op het Sector Hoofdkwartier Oost (SHQ-E). Dit VN hoofdkwartier voor de sector Oost-Mali bevindt zich in Gao stad, zo'n 8 km rijden vanaf ons Nederlandse kamp. Binnen het SHQ-E kreeg ik een bureau in een ruimte waar negen andere nationaliteiten aanwezig zijn. (China, Frankrijk, Burkina Faso, Nigeria, Senegal, Niger, USA, Tsjaad, Nederland) Als enige Nederlander in dit VN-hoofdkwartier kwam ik er al snel achter dat alles anders ging dan ik gewend was binnen onze eigen krijgsmacht, of NATO-structuur. Zoveel verschillende nationaliteiten binnen een VN-operatie, waarbij de voertaal voornamelijk Frans is, vergt een andere werkwijze. Belangrijkste vereisten om dit te realiseren zijn, buiten het beheersen van de Franse taal, een goed gevoel voor interculturele communicatie en uiterst bedreven diplomatieke vaardigheden. Mijn voornaamste taak binnen SHQ-E bestond eruit, om informatie door te spelen vanuit de rapportages, die het SHQ-E via allerlei kanalen bereiken. Aangezien er geen gedeeld netwerk is op SHQ-E en alles met de mail gedaan wordt, is het zaak om informatie te vinden bij de juiste persoon.

Zijtak van de rivier de NIGER in het plaatsje GAO met op de achtergrond de beroemde "Dune Rose" (de roze duin)

Op hetzelfde kamp in Gao stad zitten ook civiele vertegenwoordigers van de VN. Het werken met de civiele partners en onderdelen van de VN, als ook het werken met de partners van UNPOL (VN politie), maken het geheel tot een mooie uitdaging. Hierbij zijn de eerder genoemde vaardigheden, maar ook het hebben van veel geduld en relativeringsvermogen, belangrijk om effectief te kunnen werken. Het is zeer leerrijk om in zo'n omgeving te mogen werken, kunt u wel begrijpen.

Naast deze permanente presentie op SHQ-E, worden wekelijks meerdere vergaderingen bijgewoond met de Franse Operatie Serval/Barkhane, met de Gouverneur van de provincie GAO en worden bijna dagelijks de verschillende partijen van de Malinese veiligheidsdiensten, zoals het leger, de Gendarmerie, de politie en de reddingsdiensten bezocht. Allemaal met als doel, om informatie te verzamelen en te delen, de operaties van verschillende partijen te coördineren en zo de eenheid van inspanning te bewaren. Hierbij werd ook vaak het Nederlandse contingent in zijn geheel vertegenwoordigd.

Nadat ik 2 maanden alleen werkte, kreeg ik op 1 juli versterking van een voormalig Fuselier en huidig Grenadier. Met twee gardeofficieren, de ene Hoofd Sie S2

bij 17 Painfbat GFPI en de andere Kapitein Operatiën bij 11 Infbat Air Assault GGJ, is de infanterie en de garde in het bijzonder, sterk vertegenwoordigd!

Het klimaat gaf vooral de eerste 3 maanden een enorme uitdaging. Temperaturen tot 49 graden Celsius in de schaduw, vormden geen uitzondering in die periode. Deze hitte ging vaak gepaard met een zandstorm. Deze zandstormen komen als muren van zand op je af, plotseling is het buiten helemaal rood/zwart gekleurd, ondanks dat het een uur of 3 in de middags is. 's Nachts 'koelde' het af tot een 30 graden Celsius. Velen van ons zien het voordeel van een eerste rotatie in, vanwege de mogelijkheid om te pionieren. Het nadeel is wel dat de levensomstandigheden nog niet optimaal zijn. Het slapen in een tent met 8 personen in deze temperaturen is pittig. Vooral voor mensen die ook 's nachts moesten werken was overdag een paar uurtjes slaap vatten een uitdaging. Maar ook hier blijft ons motto gelden: Volo et Valeo! Het pionieren binnen een VN-structuur heeft bijna grenzeloze mogelijkheden. Ook de VN heeft zijn mindere kanten, maar de kansen die genomen kunnen worden, geven een uitdaging die velen zal verbazen.

We kunnen stellen dat we ons op zowel het tactische, het operationele, als in sommige gevallen, het strategische niveau hebben mogen mengen en onze bijdrage hebben kunnen leveren. Het mag duidelijk zijn dat dit dan ook op meerdere vlakken als een zeer leerzame uitzending wordt ervaren!

Het werken in Afrika is niet alleen op klimatologisch en geografisch terrein een uitdaging. De stammencultuur, verschillende bevolkingsgroepen en etniciteiten, verschillende werkwijzen, georganiseerde misdaad, terrorisme, enz. ... maken dit tot een zeer ingewikkelde missie. Als Nederlanders leveren wij een belangrijke bijdrage aan het stabiliseren van dit mooie Afrikaanse land.

ONDERSTEUNING OPEN DAGEN KLU

Door: Tweede-luitenant der Fuseliers Jim in het Veld, PC 2 MOTpel Ccie 17 Painfbat

Normaliter is de beveiliging op Vliegbasis (VLB) Gilze-Rijen in handen van de Defensie Bewakings- en Beveiligingsorganisatie (DBBO). Aan de KL werd voor de drukbezochte Open Dagen KLu om steun verzocht in het kader van het versterken van de beveiliging van de basis. Onder leiding van Eenheid 3.6 van de C Compagnie heeft een samengestelde taakgroep van 13 Gemechaniseerde Brigade van 19 t/m 23 juni die beveiligingstaak op zich genomen. De taakgroep nam de noordzijde van de basis voor haar rekening. Daar bevonden zich de hangars en platvormen van de Chinooks, Cougars en Apaches, alsmede de VIP-tent en waren alleen toegankelijk voor geautoriseerde personen. Mede dankzij het goede werk van de hele eenheid, in het bijzonder de Fuseliers, zijn de Open Dagen zonder grote verstoringen op beveiligingsgebied verlopen.

Hoewel op VLB Gilze-Rijen normaal alleen helikopters gestationeerd zijn, waren ten behoeve van de Open Dagen vele verschillende types vliegtuigen uit binnen- en buitenland overgekomen. Een absoluut hoogtepunt vormde de schitterende show van de Red Arrows, het stuntteam van de Britse Royal Air Force. Met meer dan 245.000 bezoekers waren het de drukst bezochte Open Dagen uit de geschiedenis van de Koninklijke Luchtmacht. Mede dankzij de steun van de KL was het mogelijk om deze dagen goed te beveiligen.

Bezoeker open dagen CLSK rondom een CV90

Naast ondersteuning bij de beveiliging hebben de Fuseliers ook een bijdrage geleverd aan de Open Dagen zelf met een 'static show' en een demopatrouille door de A Compagnie van ons bataljon. Onder leiding van Sergeant Zuidhoek waren acht Fuseliers en één CV90 van de A Compagnie de aandachtstrekker. Twee dagen lang heeft Sergeant Zuidhoek met zijn groep duizenden bezoekers te woord gestaan. Het feit dat het publiek wapens kon aanraken en op en in de CV90 mocht klimmen, trok zoveel kijkers dat de Apache-vliegers bij wijze van spreken nauwelijks iets te doen hadden; met het verstrijken van de tijd gingen ze steeds droeviger kijken. Niets meer dan lof voor Sergeant Zuidhoek en zijn groep die prima reclame hebben gemaakt voor de Landmacht en vooral ons mooie regiment.

70-jarige herdenking van de geallieerde invasie in Normandië

De foto's van de 70-jarige herdenking van D-Day in dit nummer zijn o.a. gemaakt door:
Kpl1 Erik Keuker, Margriet Nicolai, Max Wolff, Media Centrum Defensie, Richard van de Velde, Tamara Dubbelaar, Harrie Dijkhuizen en Jean Pierre Geusens